

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב
תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

בפני כב' השופטת עפרה גיא

בתמ"ש 28007-07-16:

תובע

האב

ע"י ב"כ עו"ד תמרה פלג

נגד

נתבע

הבן

ע"י ב"כ עו"ד אבי טויזר

בתמ"ש 26922-07-17:

תובע

הבן

ע"י ב"כ עו"ד אבי טויזר

נגד

נתבע

האב

ע"י ב"כ עו"ד תמרה פלג

פסק דין

במסגרת פסק-דין זה אדרש לבחינת שני ההליכים שבכותרת פסק-הדין.

האחד, הוגש במסגרת תמ"ש 28007-07-16 ועניינו תביעה למתן חשבונות אשר הועמדה על סך של 455,630 ₪ (להלן: 'התביעה למתן חשבונות') והאחר, הוגש במסגרת תמ"ש 26922-07-17 ועניינו תביעה לתשלום דמי טיפול ושירות (להלן: 'התביעה לדמי טיפול ושירות') אשר הועמדה על סך של 289,788 ₪.

הצדדים שבפני הם אב ובנו.

האב יקרא להלן: 'האב'.

הבן יקרא להלן: 'הבן'.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

רקע ועובדות אשר אינן שנויות במחלוקת

1. תביעת האב למתן חשבונות הוגשה לראשונה ביום 13.07.16 וכתב תביעה מתוקן הוגש ביום 28.12.16.
- כתב הגנה מטעם הבן הוגש ביום 12.09.16.
- בישיבת קדם משפט אשר התקיימה ביום 27.04.17, בשים לב לטענות ההתיישנות שהועלתה בכל הנוגע לסכומים שנתבעו לפני ה- 13.07.09 ולאור הסכמת הצדדים, קבעתי כי התביעה תידחה בכל הנוגע לסכומים הנטענים קודם למועד כאמור.
2. התביעה לדמי טיפול הוגשה ע"י הבן ביום 12.07.17.
- כתב הגנה מטעם האב הוגש ביום 23.01.18.
3. האב הינו אלמן, פנסיונר, כבן 93 שנים במועד מתן פסק-הדין.
- האב התאלמן מרעייתו ז"ל (להלן: 'האם המנוחה') ביום 13.04.2009.
4. הבן הינו בנו הבכור של האב, כבן 71 במועד מתן פסק-הדין.

טענות הצדדים בתמצית

5. טענות האב בתביעה למתן חשבונות
- א. עד לחודש אוקטובר 2010 ניהל חשבון בנק בבנק הפועלים סניף העירייה בעיר... מספר חשבון..., בו צבר חסכון בסכום העולה על 150,000 ₪.
- חשבון בנק זה התנהל על שמו למעלה מעשרים שנה, כאשר עד לפטירתה היתה האם המנוחה שותפה עימו בחשבון בנק זה.
- להלן: 'חשבון הבנק הראשון'.
- ב. כל אותן שנים הוא אף החזיק בתיבת דואר פרטית בסניף הדואר לב בעיר...
- להלן: 'תיבת הדואר הראשונה'.
- ג. במהלך השנים האחרונות לחיי האם המנוחה הסתייעו השניים במטפלת, אשר היתה מסייעת להם בהבאת דברי הדואר מתיבת הדואר הראשונה.
- ד. עם פטירת האם המנוחה ביקש מהבן כי יעמוד לעזרתו בענייני היומיום לרבות סיוע בנטילת דברי הדואר מתיבת הדואר הראשונה.
- הבן נאות לבקשה ובתנאי שתיבת הדואר הראשונה תועבר לסניף דואר אחר, הסמוך למקום מגורי הבן, בשכונת א. בעיר...
- להלן: 'תיבת הדואר החדשה'.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ה. בהזדמנות אחרת ביקש מהבן שיתלווה אליו לסניף הבנק הראשון ולאחר שנאלצו להמתין זמן ממושך בתור, התפרץ עליו הבן והודיע לו כי ככל שהוא חפץ בהמשך קבלת סיוע ממנו, יהיה עליו להעביר את חשבון הבנק מסניף הבנק הראשון לסניף בנק הפועלים הממוקם בשכונת א בעיר ... והסמוך למקום מגורי הבן.

מאחר שהיה תלוי בסיוע הבן, נאות לדרישתו להעביר את חשבון הבנק שבבעלותו מסניף הבנק הראשון לסניף הבנק החדש וכך נפתח חשבון הבנק בבנק הפועלים סניף ... מספר חשבון ...
להלן: 'חשבון הבנק החדש'.

ו. במקביל, על רקע מצבה הפיסי של הדירה בה התגורר (להלן: 'הדירה'), אופי השכונה בה ממוקמת הדירה ולאור התלות שפיתח כלפי הבן והמרחק בין מקום מגוריו למקום מגורי הבן, עשה מאמצים לעבור להתגורר בקרבת מקום מגורי הבן.

ז. בחודש אוקטובר 2010 הצהיר בפניו הבן כי יש קונה לדירה תמורת הסך של 200,000 ₪ ומאחר שלא הבין כלל במחירי נדל"ן והאמון שרחש לבן, הסכים לסכום המכירה. ביום 22.10.10 נמכרה הדירה בסכום אשר הוצהר על ידי הבן, אשר ליווה אותו בכל הליך המכירה. את התמורה שקיבל עבור המכירה העביר לידי הנתבע תוך שביקש אותו כי יפקיד עבורו את הכספים בחשבון הבנק החדש.

על חוזה המכר חתם לאחר שלא קרא את תוכנו ואף תוכנו לא הוקרא לו על ידי מאן דהוא, שכן סמך על הבן באופן מוחלט.

את הסכם המכר קיבל לידיו לראשונה רק במסגרת ניהול התובענה למתן חשבונות.

ח. בחלוף ארבע שנים ממועד מכירת הדירה התחוויר לו כי בפועל הדירה נמכרה תמורת הסך של 356,000 ₪.

ט. לאחר מכירת הדירה עבור להתגורר לפרק זמן קצר בדירה שכורה ולאחר מכן שכר דירה באיזור המרינה בסמוך למקום מגורי הבן ובנסיבות אלה נאות להעביר את חשבון הבנק לסניף הממוקם בקרבת מקום מגורי הבן ומקום מגוריו החדש, אלא שעם איסוף החומר לנקיטת ההליך התחוויר לו כי חשבון הבנק החדש נפתח עוד בחודש אוקטובר 2006.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

י. לטענתו, פתח את חשבון הבנק החדש רק בחודש אוקטובר 2010, עם המעבר להתגורר בדירה השכורה שבמרינה; הוא לא ידע כל על פתיחת חשבון הבנק שנים קודם המעבר לדירה שבמרינה; מעולם לא הגיע לסניף הבנק ב... קודם למעבר הדירה; מעולם לא התייצב בפני פקיד בנק בסניף ... קודם חודש 10/2010 והחתימה המתנוססת על מסמכי פתיחת חשבון הבנק החדש איננה חתימתו.

יא. הבן היה מיופה כוח בחשבון הבנק החדש ולמעשה ביצע את כל הפעולות בחשבון הבנק החדש ועד למועד ביטול ההרשאה.

כך גם מסר ביד הבן את כרטיס הבנקט שלו, לטובת משיכה חודשית בגובה של 2,000 ₪ להם נזקק לצורך סיפוק הוצאותיו החודשיות השוטפות ומשסמך כי הבן מנהל את ענייניו ביושר, לא טרח לעקוב אחרי חשבון הבנק החדש, כך גם לא בדק האם אכן הוא מקבל מהבן את מלוא הסכום אותו ביקש למשוך מידי חודש ובגובה של 2,000 ₪.

את המתחולל בחשבון הבנק החדש גילה לראשונה רק בחודש אפריל 2015, בין היתר גילה, כי הבן נתן הרשאה להפקיד במסגרתו את כספי הפנסיה וכספי הביטוח הלאומי; ביצע העברות של החיסכון שנצבר בחשבון הבנק הראשון; החל לסחור בכספיו בניירות ערך; נתן הוראת קבע לעיריית ... כאשר לא ברור עבור איזה שירות וכי בפועל, התברר לו כי הבן ביצע משיכות כספים מחשבון הבנק החדש בגובה של 459,000 ₪, מתוכן הועברו לידיו רק 200,000 ₪.

יב. בשלהי שנת 2012 ראשית שנת 2013, ביקש ממנו הבן לחתום על שש המחאות פתוחות בתואנה כי בעל הדירה השכורה בה הוא מתגורר איבד את ההמחאות הקודמות שמסר לו עבור תשלום דמי השכירות.

יג. עוד מוסיף האב וטוען כי בחודש אוגוסט 2013 לערך הוא מסר ביד הבן את תעודת הזהות שלו ולאור בקשת הבנק כי זקוק לה לטובת הטיפול בהעברת הוראות הקבע שטרם הוסדרו עם המעבר לדירה שבמרינה.

הבן התמהמה מלהשיב לו את תעודת הזהות ובסופו של דבר טען בפניו כי חייב להנפיק לו תעודת זהות חדשה ברומטרית וכן הונפקה עבורו תעודת זהות חדשה ביום 07.11.13. במפגש במשרד הפנים. הבן השיב לשאלות הפקיד בדבר פרטיו האישיים ומאחר שהוא עצמו איננו שומע טוב.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

יד. הוא חדל לקבל מכתבים לתיבת הדואר שלו ורק כעבור שנתיים גילה כי הבן ציין במשרד הפנים את כתובת מגוריו בכתובת מגורי הבן ולכן דברי הדואר היו מתקבלים בכתובת הבן ולא בכתובת מגוריו.

טו. בדרך מתוחכמת זו ניצל הבן ניצול ציני את האמון שרכש לו כבנו הבכור וכך השיג שליטה מלאה על חיי היום יום שלו, בעודו מונע ממנו לקבל כל מידע, בעיקר על התנהלות חשבון הבנק החדש.

טז. החל משנת 2014 החל הבן להתעמר בו מהבחינה הכלכלית ובשלהי שנת 2014 ולאחר שהחל לחשוד בבן, החל לספור את הסך של 2,000 ₪ שמשך הבן עבורו מידי חודש וגילה כי הבן לא מעביר לו את הסכום במלואו.

יז. בחודש אפריל 2015 נשבר לחלוטין האמון שנתן בבן מה שהוביל לנתק חריף בין השניים ולביטול ההרשאה שהעניק לבנו בחשבון הבנק החדש.

יח. את הנזקים שנגרמו לו בעקבות התנהלות הבן העמיד האב בסך כולל של 455,630 ₪ והוא עותר לחייב את הבן להשיב לו את הסכום הנ"ל בתוספת הצמדה וריבית.

עוד עותר כי בית המשפט יצווה על הבן לתת פרטים וחשבונות מלאים, בצירוף כל מסמך רלוונטי, הן ביחס לחשבון הראשון והן ביחס לחשבון החדש והן ביחס לחשבונות הבנק שהתנהלו ע"ש הבן עצמו או במשותף עם צד ג' וזאת החל מיום 01.10.2006 ועד ליום 30.04.15.

בנוסף, עותר האב לחייב את הבן להמציא לידיו את חוזה מכר הדירה; את הסכם השכירות הראשון שנערך ביחס לדירה שבמרינה וכן להמציא לו העתק מכל תשלום שבוצע בעבור הוצאותיו השוטפות החל מיום 01.10.2006 ועד ליום 30.04.2015.

6. טענות הבן בתביעה למתן חשבונות

א. התביעה למתן חשבונות היא לא יותר מ'מהומה רבה' על לא מאומה' ובבחינת כפיות טובה. תחת לשלם ולהודות לו על פועלו ונתינתו במשך שנים כה רבות להוריו, מוצא עצמו מואשם בהאשמות שווא פוגעניות ומשפילות של גזל וגניבה.

ב. הוא שימש כמכונאי הראשי של חברת 'מ' במרחב הדרום, עד ליציאתו לפנסיה מוקדמת בשנים האחרונות על רקע בעיות בריאותיות ואילו רעייתו עבדה שנים רבות במשרד ... ולאחרונה פרשה לגמלאות, כך שמצבם הכלכלי היה טוב מאוד לאורך כל השנים.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ג. מאידך, יתר אחיו כולם אנשים קשיי יום וכפי הנראה הקנאה בו וברמת החיים הגבוהה בה חי, הובילה אותם להסית את האב כנגדו.

ד. בהינתן כי מזלו שפר עליו מיתר אחיו, הוא שימש למעשה כל השנים כעוגן וכמשענת, הן להוריו בערוב ימיהם והן לאחיו וזאת ללא שקיבל כל תמורה בגין עמלו הרב.

ה. האב הוא אדם קשה עורף ודעתן אשר בערוב ימיו החל לבזבז את כספו בצורה מוגזמת, אם על ארוחות יקרות ושתיית אלכוהול מופרזת ואם על הענקת מתנות למטפלת שניתנה לו מטעם המוסד לביטוח לאומי.

ו. בנסיבות אלה ומתוך דאגה כנה לאב, ניסה בכל הזדמנות לדבר על ליבו של האב שיצמצם הוצאותיו וצריכת האלכוהול המופרזת וכי עליו לשמור את כספו ליום בו יזדקק לו. בקשות אלה הכעיסו מאוד את האב והם שהובילו לפרוץ הסכסוך בין השניים.

ז. ביוזמת מי מאחיו ומשיקולים זרים וכלל לא ברורים של קנאה וצרות עין ו/או בצע כסף ו/או מאבקי ירושה מיותרים ולא ראויים, החלו האחים להסית את האב כנגדו עד שנוצר נתק מוחלט בין השניים ובינו ובני משפחתו לבין יתר אחיו.

ח. כל טענה המועלות נגדו ושנוצרה קודם יום 13.07.09 התיישנה ולא ניתן לתבוע מכוחה כלל ולכן יש לדחות טענה ו/או תביעה כספית שענייה פעולות שנעשו לפני המועד כאמור.

ט. שתי עילות התביעה אלה אינן יכולות לדור זו עם זו באותו כתב תביעה, כאשר לכאורה מדובר בטענות עובדתיות סותרות.

כך גם היה על האב לעתור לסעד של פיצול סעדים וכפועל יוצא לשלם את תוספת אגרת המשפט עבור התביעה למתן חשבונות.

י. בסמוך לשנת 2005 העניקו לו הוריו ייפוי כוח בחשבון הבנק הראשון וכבר אז ביקשו את עזרתו בכל הכרוך בניהול ענייני היום יום שלהם, בין היתר, רכישת מזון, הענקת טיפולים רפואיים, אחזקת הבית, טיפול בדברי הדואר והדאגה לכספים המופקדים בבנק.

האב לא היה טרח לפתוח את דברי הדואר שהיו נמסרים לידי ממת המטפלת של המל"ל או מאת הבן עצמו וביקש אותו כי יעבור עליהם במקומו.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 יא. בחודש אוקטובר 2006 ובמקביל לניהול חשבון הבנק הראשון, פתח האב את חשבון הבנק
2 החדש וגם בו ייפה את כוחו.

3
4 יב. הוא זה שהציע לאב לפתוח את חשבון הבנק החדש בסניף ..., הן לאור גודלו של הסניף
5 והנגישות אליו והן לאור היכרותו עם עובדי סניף הבנק החדש, מה שיקל עליו לסייע
6 בטיפול בענייני האב. האב הסכים להצעתו.

7
8 חשבון הבנק החדש נפתח ע"ש האב בלבד על רקע מצבה הבריאותי של האם המנוחה
9 באותה העת ועל מנת שלא להטריחה לסניף בו נפתח חשבון הבנק החדש וכן ליתר נותני
10 השירות להם הוענקה הוראת קבע מחשבון הבנק החדש.

11
12 יג. מטרת פתיחת חשבון הבנק החדש נועדה בתחילה לצורך ניהול חסכוניותו והשקעת
13 כספיו והכנסותיו של האב מקרן הפנסיה ומהביטוח הלאומי.

14
15 יד. הגם שהאב הינו אדם מבוגר, הוא בהחלט ידע לעמוד על עקרונותיו ואילו הדבר לא היה
16 מקובל עליו באותה העת, הדבר לא היה נעשה. האב הסכים ושמח על פתיחתו של חשבון
17 הבנק החדש.

18
19 טו. לאחר פטירת האם המנוחה, בחודש אפריל 2009, סגר האב את חשבון הבנק הראשון
20 וממועד זה התנהל ע"ש האב רק חשבון הבנק החדש. עם סגירת חשבון הבנק הראשון,
21 הורה האב למוסד לביטוח לאומי להעביר את הקצבה שקיבל לחשבון הבנק החדש.

22
23 טז. הוא מכחיש כי דרש את העברת תיבת הדואר הראשונה וטוען כי בעצה אחת עם האב
24 ובהינתן הסמיכות למקום מגוריו ועל מנת שהדבר יקל עליו בסיוע לאב באיסוף דברי
25 הדואר, הוחלט על פתיחת תיבת הדואר החדשה.

26
27 יז. העובדה שהאב רחש לו אמון כה רב, אך מלמדת עד כמה הנתבע עצמו פעל וסייע לאב
28 משך שנים רבות בניהול חייו השוטפים ללא דופי.

29
30 יח. הוא מעולם לא פגע ולא הפר את אמונו של אביו והוא מצר על כי יש מי שמנצל בצורה
31 צינית את גילו של האב ואת זכרונו הכושל על מנת להכניס לראשו מחשבות שווא
32 מבישות ופרנואידיות כנגדו.

33
34 יט. לאחר פטירת האם המנוחה פנה אליו האב בבקשה שימצא עבורו מקום מגורים חלופי.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 ואכן, בסיוע אחותו, נמצאה בחודש נובמבר 2009 לאב דירה חלופית ברחוב ... בעיר ...,
2 הממוקמת בסמוך למקום מגורי אחותו.
3 הוא זה שסייע ביד האב בהובלת הרהיטים לדירה השכורה, העברת הוראות הקבע ו/או
4 התשלומים וכיו"ב שנדרשו מתוקף המעבר לדירה השכורה.

5
6 הדירה השכורה כאמור לא היתה בסביבת מקום המגורים שלו, אלא בקרבת מקום
7 מגוריה של אחותו ומתוך מטרה לגייסה לטיפול באב.

8
9 כשנה לאחר מכן, בחודש אוקטובר 2010, עבר האב להתגורר בסמוך למקום מגוריו,
10 במדור שכור בשכונת ...

11 על חוזה השכירות חתם האב ביום 15.10.10, כאשר הוא זה אשר מסייע לאב בכל
12 הפרוצדורות הדרושות לחתימת החוזה, העברת התשלומים למשכיר, הובלת חפציו של
13 האב למושכר החדש העברת הוראות הקבע לביצוע התשלומים השונים וכיו"ב.

14
15 כ. עם יציאת האב למדור שכור, בחודש נובמבר 2009, הוא פעל יחד עם אחותו, למציאת
16 רוכש לדירה, משימה שהיתה לא קלה לאור מצבה הגרוע של הדירה.

17
18 כא. בחודש מאי 2010 פנה אליו המתווך, מר הילל עוזר והציע כי הוא או מי מטעמו ירכשו
19 את הדירה תמורת הסך של 200,000 ₪ ואף הציע לשלם דמי רצינות להבטחת הצעתו.

20
21 לאחר ששיתף את האב ואת אחיו בהצעתו של המתווך, הסכים האב לסכום אשר הוצע.

22
23 כב. דמי הרצינות, בגובה של 20,000 ₪, הופקדו ביום 02.06.20 בחשבון הבנק החדש.

24
25 כג. במקביל, ומאחר שבעת ההיא טרם ניתן צו ירושה אחר האם המנוחה, מה שעכב את
26 ביצועה של עסקת מכר הדירה, פנו הצדדים בחודש יולי 2010 למשרדו של עו"ד מ'
27 בבקשה שיפעל להגשת בקשה לצו ירושה בעניין עזבון האם המנוחה.

28
29 כד. צו ירושה בעניין עזבון האם המנוחה ניתן ביום 22.08.10.

30
31 כה. בחודש אוקטובר 2010 הודיע המתווך כי מצא רוכשים לדירה והאב הסכים להיות מיוצג
32 בעסקת המכר ע"י עו"ד מ.

33
34 כו. במועד שנקבע לחתימה על הסכם המכר, ביום 22.11.10, הודיע לו המתווך במפתיע כי
35 רוכשי הדירה זקוקים למשכנתה גדולה יותר לצורך מימון הרכישה ושיפוץ הדירה, ולכן

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

הם מבקשים כי בהסכם יופיע סכום גבוה יותר מזה שישולם בפועל ובכך לאפשר לרוכשים לקבל אחוזי מימון גבוהים יותר מהבנק.

כז. הגם שלא היה שבע רצון מהבקשה ולאחר שהאב עמד על המשך ביצוע העסקה, נאות לקבל את הצעת המתווך.

בו ביום, 22.11.10, הגיעו הצדדים יחדיו למשרדו של עו"ד מ' ולאחר שחוזה המכר הוקרא לאב, לרבות סכום התמורה הפיקטיבי, חתם האב על חוזה המכר.

כח. יתרת תמורת המכר (מעבר לדמי הרצינות בגובה 20,000 ₪ וכאמור) הופקדה בחשבון הבנק החדש, במועדים אלה:
סך של 60,000 ₪ ביום 25.11.10; סך של 17,000 ₪ ביום 03.01.11; סך של 23,000 ₪ ביום 27.02.11; סך של 50,000 ₪ ביום 13.03.11; סך של 22,000 ₪ ביום 29.03.11 וסך של 5,000 ₪ ביום 04.04.11.

כט. בתצהיר עדות ראשית טען הבן כי לאור עובדות חדשות שנגלו לו לאחר חודש 10/2017, התברר לו מאת רוכש הדירה, מר י.י, כי הוא רכש את הדירה תמורת הסך של 356,000 ₪ וכי הוא והאב הונו ע"י המתווך ו/או עו"ד מ' ו/או עו"ד ירון יטיב וכי סכום נוסף שהעבירו הרוכשים לאחר נטילת המשכנתה, בגובה של 200,000 ₪, הופקד בחשבון בנק אשר נפתח ע"ש האב בבנק אגוד ע"י עו"ד י', עליו לא ידע קודם.

מוסיף הבן וטוען כי בעקבות חשיפת הפרטים החדשים שהועלו במהלך בירור ההליכים הגיש האב נגדו ונגד כל המעורבים בפרשת מכר הדירה תלונה במשטרה בגין עבירות מרמה, זיוף והונאה, תלונה שבסופו של יום לא נחקרה עקב התיישנותה. כך גם ביחס לערר שהגיש האב לפרקליטות המדינה, שנדחה אף הוא על רקע התיישנות העבירה. כך גם נדחתה על הסף עתירת האב לבג"צ כנגד החלטות המשטרה והפרקליטות – ראו, **נספח כ' 1 לתצהיר הבן.**

ל. טענת האב על פיה החתימה המופיעה על גבי טופס פתיחת חשבון הבנק החדש אינה שלו, תמוהה וזאת מאחר שעל גבי מסמכי פתיחת חשבון הבנק החדש ישנן לא פחות מ-30 חתימות של האב, אשר חלקן אף נערכו ואומתו על ידי פקיד הבנק, מר ב.צ. מדוע, אם כן, לא פנה למשטרה מקום בו חתימותיו זויפו?

לא. הוא מכחיש גובה החיסכון הנטען ע"י האב וטוען כי לא הובאה כל ראיה תומכת.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

הוא מאשר כי האב ביקש ממנו למשוך עבורו סכומי כסף במזומן והדבר נעשה לעיתים על ידי הליכה משותפת אל מכשיר הכספומט ולעיתים על ידי מסירת כרטיס האשראי של האב לידי לצורך משיכת הכספים אם כי הוא היה דואג להשיב לאב את כרטיס הכספומט לאחר משיכת הכספים.

לב. הוא מכחיש כי הסכום החודשי בגובה 2,000 ₪ אותם העביר לאב שימש לצורך סיפוק הוצאותיו השוטפות של האב וטוען כי המדובר בכספים ששימשו את האב כ'דמי כיס' מוסכמים לבזבוזים ומותרות, כאשר יתרת הוצאות האב, לרבות, הוצאות כלכלה ואחזקת המדור שולמו בניהול הנתבע מחשבון הבנק החדש וכן מכספים נוספים שנמשכו מחשבון הבנק החדש בידיעתו ובהסכמתו של האב ומעבר לאותם דמי כיס שהועברו לידי האב.

עפ"י נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 2013 ההוצאה הכספית הממוצעת למשפחה בת נפש אחת עמדה ע"ס 6,308 ₪ בחודש.

לג. הוא מאשר כי בחודש אוגוסט 2013 מסר האב בידי את תעודת הזהות שלו ולצורך העברת הוראות הקבע בבנק לצורך תשלום ארנונה ומים וכי לאחר מכן מיד הוחזרה לאב תעודת הזהות. בהמשך ולאחר שאבדה תעודת הזהות של האב, הוא התלווה אל האב לצורך הנפקת תעודת זהות חדשה. בעצת פקידת משרד הפנים, לאור גילו המתקדם והעובדה שהתגורר במדור שכור, נרשמה כתובת הבן בתעודת הזהות של האב. האב ידע על כי דברי הדואר מתקבלים בכתובת הבן ואף ביקש זאת ממנו מאחר שסמך עליו כי יעקוב אחר הדברים ויטפל בענייניו.

לד. כל הפעולות שביצע בחשבון הבנק החדש נעשו אך ורק לטובת ועבור האב ובידיעתו.

לה. הוא מכחיש את טענת התלות כלפיו, ומוסיף כי פתוחה היתה הדרך בפני האב לפנות לקבלת סיוע מיתר ילדיו אשר אף הם מתגוררים בעיר מגוריו של האב.

לו. הוא מאשר כי בעל הדירה השכורה פנה אליו בבקשה לקבל המחאות חדשות וכי חרף העברת השיקים החלופיים לבעל הדירה השכורה, הוא עקב אחר חשבון האב ווידא שלא יבוצע תשלום כפול.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

- 1 לז. מתוך מטרה לבדוק האם האב יכול לבזבז פחות מדי חודש, הפחית מ'דמי הכיס' סכומים
- 2 קטנים ובסך כולל של 500 ₪, אם כי גם כספים כאמור הושבו לאב.
- 3
- 4 לח. טענת האב על כי לא ידע שמאז שנת 2007 מופקדת הפנסיה שלו לחשבון הבנק החדש
- 5 אינה הגיונית, שכן ממה התקיים? כך גם טענה זו אינה מתיישבת עם טענת האחרת של
- 6 האב על פיה עד לחודש אוקטובר 2010 ניהל בעצמו את חשבון הבנק הראשון.
- 7 לא זו אף זו, האב עצמו ביקש ממנו לעביר את הוראת הקבע מטעם 'מבטחים' לחשבון
- 8 הבנק החדש.
- 9
- 10 לט. ביחס למשיכת השיק בסך של 25,000 ₪ מחשבון הבנק החדש ביום 31.07.12, החתום
- 11 ע"י האב, הרי שסכום זה הוענק לו כמתנת יום הולדת ע"י האב על רקע שיפוץ ביתו
- 12 וכחוקרה על כל העזרה שהעניק לו במשך שנים רבים.
- 13
- 14 מ. האב היה בתקופה הרלוונטית לתביעה אדם כשיר שהתעניין, שאל שאלות, וכל אשר עשה
- 15 ופעל למענו, נעשה על דעתו ובהסכמתו המלאה.
- 16 כך גם לא ברור האם מצופה ממנו לשחזר כל רכישה שביצע עבור האב במרכול, בשוק,
- 17 בבית המרקחת וכיו"ב וכי יזכור כל תיקון שביצע וכל טיפול שעשה למען האב למעלה
- 18 מעשר שנים של שירות מסור וצמוד לאב. מדובר בדרישה לא ריאלית ולא מעשית כלל
- 19 וכלל.
- 20
- 21 מא. האב לא הוכיח כי הוא זכאי לקבלת סעד של מתן חשבונות שכן כל המידע הדרוש נמצא
- 22 ברשותו או נגיש לו.
- 23 כך גם אפילו והיה זכאי האב לסעד של מתן חשבונות, הרי שהמדובר בדרישה גורפת
- 24 וחסרת על פרופורציה בהיקפה וכן פוגעת בפרטיותו שלו ובפרטיותה של רעייתו.
- 25
- 26 מב. לו תתקבל תביעה מקוממת זו, יהווה הדבר תמריץ שלילי לילדים שלא לדאוג להוריהם
- 27 בערוב ימיהם, שמא אותו הורה 'יתעורר' ביום בהיר אחד ובעידוד מי מילדיו האחרים
- 28 ובשל גילו וזכרונו הכושל יחליט שילדו גזל אותו.
- 29
- 30 7. טענות הבן בתביעה לדמי טיפול ושירות
- 31 א. התביעה לדמי טיפול נולדה על רקע הסיוע הצמוד והשוטף שהעניק להוריו משך שנים
- 32 רבות.
- 33
- 34 ב. לאחר פתיחת חשבון הבנק החדש, פעל הבן להעברת הוראות הקבע מחשבון הבנק
- 35 הראשון לחשבון הבנק המשותף, בין היתר, לצורך ביצוע תשלום החשבונות לעירית ...

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ולתאגיד מים; דאג לשמירת ערכם של כספי החיסכון של האב; באמצעות פתיחת תיק
ניהול השקעות וכן ביצע משיכות כספים עבור האב בהתאם לדרישותיו ולצרכיו
השוטפים, ותוך שמירה כי חשבון הבנק החדש לא ימצא ביתרה שלילית.
ג. בנוסף לאמור, סייע לאב בניהול משק הבית השוטף, בין היתר, בצע עבור האב רכישת
מזון מדי שבוע; סיפק לו מידי סוף שבוע ארגזי יין ובירה; ערך מעקב אחר חשבונות
הבית ודאג לתשלום הוצאות הניקיון של בית האב.
בנוסף, היה מתלווה לאב פעם אחר פעם לביקור אצל רופאים וכן רכש עבורו תרופות
בבית המרקחת על פי צרכי האב והוראות רופאיו.
כך גם דאג במו ידיו לביצוע תיקונים רבים להם נזקקה הדירה קודם מכירתה וכן טיפל
ברכבו של האב והעביר אותו מידי שנה את מבחן הרישוי. בעשותו כן חסך לאב את הצורך
לבקר במוסך.

ד. ביחס לדירה הוא זה שדאג לפרסמה למכירה, להציגה בפני קונים פוטנציאליים ודאג
לניקיונה ולתשלום כל ההוצאות השוטפות הנוגעות אליה. כך גם דאג כי כל כספי תמורת
המכר יועברו לידי האב וכן טיפל בכל הפרוצדורות הנדרשות בתהליך של מכירת הדירה.

ה. בנסיבות בהן הגיש האב כנגדו את התביעה למתן חשבונות, תוך הפניית עורף ליחס
ולשירותים הטובים שהעניק לו בנאמנות ומסירות משך שנים כה רבות ומבלי שדרש כל
תמורה המגיעה לו בגין עזרתו זו הוא תובע דמי טיפול ושירות עבור השירותים הרבים
שהעניק לאב מידי יום ומאז שנת 2005.

ו. השקעת זמן כה מרובה בטיפול בענייניו של האב, מידי יום ביומו, מנעה ממנו מלעסוק
בכל דבר אחר, בין אם מדובר בהשקעת זמן טיפול על חשבון זמן עבודה ובין אם מדובר
באובדן הנאה או אובדן פנאי.

ז. לצרכי אגרה העמיד הבן את הסיוע שהעניק לאב בהיקף ממוצע של שעתיים ביום ובהיקף
של כרבע משרה ובהתאם לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והשכר הממוצע
במשק לשנת 2015, העמיד הבן את שכרו החודשי בגובה של 2,337 ₪. סה"כ עבור
התקופה משנת 2005 ועד לחודש אפריל 2015 (124 חודשים) הועמד סכום התביעה הכולל
בגובה של 289,788 ₪ בחודש.

8. טענות האב בתביעה לדמי טיפול ושירות

א. עסקינן בתביעת סרק טורדנית וקנטרנית אשר יש לסלקה על הסף, שכן המדובר בתביעת
הפחדה, שכל מטרתה להוות תביעת נגד לתביעתו המוצדקת.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

- 1 ב. הגם שמדובר בתביעה כספית, הרי שהבן לא צירף כל חוזה העסקה שנחתם בין הצדדים
2 שיעיד על הסכמת הצדדים להעסיק את הבן כמטפל בתשלום.
3
4 ג. על תביעת הבן שקדמה לשנת 2010 חלה התיישנות.
5
6 ד. יתר בני המשפחה מאוחדים ומלוכדים, מסייעים זה לזה, ללא בקשה תמורה.
7 הוא מכחיש טענת הבן לפיה שימש כעוגן וכמשענת לכל המשפחה וטוען כי כל ילדיו מאז
8 ומתמיד סייעו לו ולאם המנוחה וכי הטיפול שהעניקו לו אינו נופל מזה שקיבל מהבן.
9 כך כל אחד מילדיו תרם את חלקו במתן סיוע לו ולרעייתו ומעולם לא דרש מי מיתר
10 ילדיו תמורה כספית עבור העזרה שהעניק.
11
12 ה. כיום הוא מתגורר ביחידת הדיור המצויה בחצר ביתה של בתו, לא כל תמורה, כאשר כל
13 הוצאות האחזקה של יחידת הדיור משולמות על ידי בתו.
14
15 ו. הבן אכן סייע לו בעריכת קניות, אם כי עשה זאת כראות עיניו, תוך שהוא מצמצם את
16 צרכיו ונוטל לעצמו את הכספים שחסך על חשבון.
17
18 ז. הוא מכחיש כי הבן ביצע עבורו תיקונים בדירה או ברכב וטוען כי לכל היותר הזמין עבורו
19 אנשי מקצוע שיבצעו את העבודה הנדרשת.
20
21 ח. הוא אכן ביקש מהבן לסייע לו בניהול חשבון הבנק והבאת דברי הדואר, אם כי לא קודם
22 לשנת 2010, שכן עד לשנת 2010 הוא בעצמו טיפל בעניינים אלה.
23 עוד מוסיף האב וטוען כי לא זכור לו כי ייפה את כוחו של הבן בחשבון הבנק הראשון
24 ובחשבון הבנק החדש קודם לשנת 2010.
25
26 ט. הוא עומד על כך כי לא ידע על כי חשבון הבנק החדש נפתח בחודש אוקטובר 2006 ; כי
27 מעולם לא הגיע לסניף בנק הפועלים ב... קודם למעבר המגורים בקרבת ביתו של הבן וכי
28 חתימתו ע"ג מסמכי פתיחת חשבון הבנק בחודש אוקטובר 2006 מזויפות.
29
30 י. הסיבה בגינה פנה לבן בבקשת סיוע היתה שהבן יצא לפנסיה והיה הפנוי מבין ילדיו
31 האחרים, שהינם אנשים עובדים עד היום ומטופלים בילדים צעירים ומטבע הדברים
32 פנויים פחות.
33

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

יא. הוא לא מכחיש כי הבן סייע בהשלמת קניותיו, כאשר את עיקר הקניות ביצעה עבורו המטפלת שקיבלו מהמל"ל וכי הבן היה מביא עבורו את ארגזי היין והבירה, עד שהחליט הבן כי הוא שותה יין ובירה יקרים מידי והחליט להחליף לו אותם בסוג זול יותר.

יב. הנתק שנוצר בין הבן ליתר בני המשפחה, מקורו בהתנהגותו הקשה של הבן כלפיו וכלפיו אחיו.

יג. ביחס לדירה, הוא לא ידע כי בעסקת המכר מעורב מתווך והוא לא שמע את הצהרת המתווך כאילו הרוכשים מבקשים לנקוב בהסכם במחיר פיקטיבי העולה על מחיר התמורה ששולמה בפועל והוא מעולם לא נתן הסכמתו לכתיבת פרטים כוזבים בהסכם. על הסכם המכר חתם מבלי שקרא אותו או שמישהו אחר הקריא לו אותו ולאחר שהבן אישר לו כי הכל תקין וניתן לחתום על ההסכם. עוד מוסיף האב וטוען כי הוא כבד שמיעה ומסתייע במכשיר שמיעה וכי ביום החתימה על ההסכם לא היה מצויד המכשיר השמיעה.

יד. לדרישת הבן הוא העביר לידי המחאות פתוחות וחתומות לצורך ביצוע תשלומי שכר הדירה, אם כי בדיעבד התברר לו כי הבן עשה שימוש בהמחאות החתומות לצרכיו הפרטיים ללא רשותו וללא הסכמתו. בין היתר, נטל לעצמו 'מתנה' שמעולם לא ניתנה לו בסכום של 25,000 ₪.

טו. אילו היה יודע כי הבן ידרוש תשלום בגין העזרה שהעניק לו משך השנים, מעולם לא היה פונה אליו בבקשת עזרה. לא זו אף זו, עולה כי 'השירותים' שהעניק לו הבן לא היו טובים כלל וכי גזל היה בצדם.

טז. הבן מעולם לא מנע מעצמו כל הנאה שהיא והתנהלותו כלפיו לא מנעה ממנו פעילות נוספת ואחרת.

יז. תביעת הבן יכולה היתה להיות מוגשת לכל היותר בגין התקופה שמחודש יולי 2010 ועד לחודש אפריל 2015. כל שהיה בסיס לתביעתו, דבר המוכחש על ידו, הרי שעל פי טבלת שכר המינימום במשק תביעת הבן יכולה היה לעמוד לכל היותר ע"ס כולל של 63,906 ₪.

דיון והכרעה

התביעה למתן חשבונות

הדיון החל

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

8. תובענה למתן חשבונות מתנהלת בשני שלבים : בשלב הראשון קובע בית המשפט אם התובע
אכן זכאי לחשבונות מן הנתבע, במקרה שכזה מוציא בית המשפט צו למתן חשבונות ועובר
לשלב הבא, בו על הנתבע לשכנע שהחשבונות שנמסרו מספקים ואמינים ורק לאחר מכן ייקבע
האם הוא מחוייב בתשלום על פי החשבונות.

ראו : רע"א 5266/11 יו.בי.אמ נ' מעוז נסיעות בע"מ ואח' (פורסם במאגרים האלקטרוניים).

9. כדי לזכות בסעד של מתן חשבונות על התובע להוכיח כי התקיימו שני תנאים : האחד, קיומה
של מערכת יחסים מיוחדת בינו לבין הנתבע המצדיקה מתן חשבונות על רקע אותם יחסים, בין
היתר, יחסי שותפות בין שותפים ; יחסי שליחות בין השולח לשלוח וכן יחסי נאמנות שזיקתם
קניינית בין הנאמן לנהנה והאחר, על כי לכאורה ביד התובע קמה זכות לתבוע את הכספים
לגביהם הוא תובע את מתן החשבונות.

ראו : ע"א 5444/95 עמותת בני מוטרנות הגליל ואח' נ' הארכיבישוף שלום ואח', פ"ד נא(4)
811, 819-818.

10. בתביעתו טוען האב כי הבן מעל באמון שנתן ביחס לכל עילות התביעה וביחס לפעולותיו בחשבון
הבנק החדש טען כי הבן אף חרג מההרשאה שהוענקה לו על ידו ומטעם זה הוא זכאי לקבלת
הסעד של מתן חשבונות.

11. סעיף 7 לחוק הנאמנות, תשל"ט-1979 (להלן : 'חוק הנאמנות'), קובע כדלקמן :

"חשבונות ודיווח (א) הנאמן חייב לנהל חשבונות בכל ענייני הנאמנות.
(ב) הנאמן חייב לתת לנהנים דין וחשבון על ענייני הנאמנות אחת לשנה
ובגמר כהונתו, ולמסור להם ידיעות נוספות לפי דרישת הסבירה".

חוק הנאמנות מחייב, בין היתר, את הנאמן לנהל חשבונות בכל ענייני הנאמנות וזכותו של נהנה
לקבלת החשבונות מידי הנאמן בכל הנוגע לנכסי הנאמנות.

בפרשת עמותת בני מוטרנות הנ"ל ציינה כב' השופטת דורית בייניש כי נראה כי בהתקיים זיקת
נאמנות הרי שזכות זו עומדת בפי עצמה והיא אינה מותנית אף בהוכחת זכות תביעה ביחס
לאותם הכספים אשר לגביהם מבוקשים החשבונות.

שם, בעמ' 819.

קיומה של מערכת יחסים מיוחדת המקימה בסיס למתן חשבונות

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

12. תביעת האב המבוססת על יחסי נאמנות תבחן באמצעות שאלה האם עלה ביד האב להוכיח קיומם של יחסי נאמנות במובנם הקנייני המניחים תשתית לחיוב במתן חשבונות.

סעיף 1 לחוק הנאמנות מגדיר את טיבה של הנאמנות וקובע כי: **"נאמנות היא זיקה לנכס שעל פיה חייב נאמן להחזיק או לפעול בו לטובת נהנה או למטרה אחרת"** ואילו סעיף 2 לחוק הנאמנות קובע כי: **"נאמנות נוצרת על פי חוק, על פי חוזה עם נאמן או על פי כתב הקדש"**.

13. בבוחני את המקרה המונח בפני, את טענות הצדדים והחומר הראיתי, לא מצאתי כי בין הצדדים נוצרו יחסי נאמנות, שכן לא מצאתי כי הוכח קיומו של סעיף 1 לחוק הנאמנות, בכל הנוגע לזיקת הבן לנכסי האב היוצרת מערכת יחסים של נאמנות בן השניים, לא כל שכן קיומו של סעיף 2 לחוק הנאמנות.

כך גם עצם העובדה כי לאב היה היכולת להשפיע על כל פעולה מפעולותיו של הבן, שומטת את הקרקע מתחת לטענת האב על פיה נוצרו יחסי נאמנות בין הצדדים. כך גם עצמאות פעולותיו ביחס לחתימת הסכם מכר הדירה. כך גם עדות האב על פיה: **'נתתי אמונה, לא נתתי סמכויות'** – עמ' 21 שורה 8, מחזקת מסקנה כאמור.

14. ביחס לבחינת יצירת יחסי שליחות בין הצדדים, קובע סעיף 1 לחוק השליחות, תשכ"ה-1965 (להלן: **'חוק השליחות'**), כדלקמן:

(א) **"שליחות היא ייפוי כוחו של שלוח לעשות בשמו או במקומו של שולח פעולה משפטית כלפי צד שלישי"**.

(ב) **"כל פעולה משפטית יכולה לשמש נושא לשליחות, חוץ מפעולה שלפי מהותה או על פי דין יש לבצעה אישית"**.

סעיף 3 (א) לחוק השליחות, קובע כדלקמן: **"השליחות מוקנית בהרשאה, שבכתב או שבעל-פה, מאת השולח לשלוח, או בהודעה עליה מאת השולח לצד השלישי, או על ידי התנהגות השולח כלפי אחד מהם"**.

במקרה שלפנינו מצאתי כי בין הצדדים השתכללו יחסי שליחות אך בנוגע להרשאה שנתן האב לבן בחשבון הבנק החדש, באמצעות ייפוי הכוח, ולא ביחס ליתר טענות האב שהועלו כלפי הבן. כך גם הבן מאשר כי בחשבון הבנק החדש פעל כשלוח של האב (ראו סעיף 12 לכתב התביעה לדמי טיפול ושירות).

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

15. עם זאת, הגם שמצאתי כי מתקיימת מערכת יחסים מיוחדת בין הצדדים המצדיקה מתן חשבונות, אך ביחס לנעשה בחשבון הבנק החדש וכאמור, הרי שאין במסקנה זו כדי לקדם את בירורו של ההליך על דרך של מתן חשבונות, שכן כבר מראשיתה עלה כי התביעה בעניין זה התייגרה שכן האב עצמו צרף את דפי חשבונות הבנק החדש לתקופה הרלוונטית ויתרה מכן, אף העמיד את גובה התביעה על סכום מוגדר ומדויק. בהינתן כי הובהר כי האב אינו זקוק למתן חשבונות מצד הבן, שכן כלל המסמכים המולידים את עילת תביעת האב הושגו על ידו ומתוקף היותו הבעלים של חשבון הבנק החדש ואף הוגשו על ידו כחומר ראיות בתיק, הרי שעילת התביעה עליה ביסס האב את תביעתו התייגרה וזאת מבלי לקבוע מסמרות לעניין שאלת ההצדקה בנסיבות העניין להיעתר לסעד שכזה וכפי שנקבע בע"א 5634/05 **צוקית הכרמל פרוייקטים בע"מ נ' מיכה צח חברה לקבלנות** (פורסם במאגרים האלקטרוניים), שאין בעל דין זכאי להגיש תביעה למתן חשבונות כ'מסע דיג' רק על מנת לברר האם בעל הדין שכנגד חייב לו כסף.

בהערת אגב אומר כי אפילו והיה ניתן סעד של מתן חשבונות, הרי שיש לקבוע האם הבן מחויב בתשלום על פי החשבונות ונטל זה רובץ לפתחו של האב, שכן ככלל אין תובע רשאי לבקש צו למתן חשבונות על מנת לברר כמה חייב לו הנתבע (פרשת יו.בי.מעוז הנ"ל).

16. עם זאת, והגם שלא היה מקום להגיש התובענה למתן חשבונות בעילה שנבחרה, אדרש לבחינת התובענה למתן חשבונות על פי אותם המבחנים בהם נבחנת הוכחתה של כל תביעה כספית.

במשפט האזרחי נטל השכנוע מוטל באופן עקרוני על התובע, החייב להוכיח את טענותיו בפני בית המשפט ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות. קרי, עליו להוכיח כי גרסתו לתשתית העובדתית סבירה יותר מזו המוצגת ע"י הנתבע.

השאלות השנויות במחלוקת בין הצדדים בתביעה למתן חשבונות

17. בדיון אשר התקיים ביום 27.04.17, ובשים לה לטענות ההתיישנות שהועלו, קבעתי כי התביעה תדחה בכל נוגע לסכומים שנתבעו לפני יום 13.07.2009.

הוסכם בין הצדדים כי לאחר קיזוז הסכומים שנצברו בתקופת ההתיישנות, יועמד סכום התביעה למתן חשבונות ע"ס כולל של 326,130 ₪ ועפ"י הפירוט, כדלקמן:

(1) סך של 138,000 ₪ בגין משיכות מכספומט שבוצעו מעבר לסך 2,000 ₪ בחודש שהועבר לידי האב, לתקופה מיום 13.07.09 ועד לחודש 04/2015 (2,000 ₪ X 69 חודשים).

(2) סך של 159,000 ₪ בגין יתרת התמורה ששולמה עבור מכירת הדירה ובהתאם למופיע בהסכם המכר.

(3) סך של 25,000 ₪ שבגין שיק שנמשך לטובת הנתבע ביום 31.07.12.

(4) סך של 4,130 ₪ שהועבר לבן בהעברה בנקאית מחשבון הבנק של האב ביום 18.07.12.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

כעת אעבור לדון בכל אחת מהשאלות השנויות במחלוקת בין הצדדים בתביעה למתן חשבונות.

לנוחיות הקורא יצוין כי עדויות הצדדים צוינו בפסק-הדין בהתאם לפרוטוקולים המופיעים בתמ"ש 28007-07-16.

משיכות מחשבון הבנק החדש בסך כולל של 138,000 ₪

18. א. ראשית, אני דוחה את טענת האב כי הנטל להוכיח כי הוא זה שפתח את חשבון הבנק החדש רובץ על שכם הבן ולאור הכלל של 'המוציא מחברו עליו הראיה' וכן בהינתן כי טענתו סותרת מסמך בכתב.

טענת האב על פיה לא ידע כי חשבון הבנק החדש נפתח עוד ביום 23.10.2006 נסתרה ע"י הבן ונתמכה במסמכי פתיחת חשבון הבנק, **נספח א' לתביעה לדמי טיפול ושירות**, על גביו מתנוססות למעלה משלושים חתימות האב. לא זו אף זו, לבקשה לפתיחת חשבון בנק צורף צילום מתעודת הזהות של האב ובהינתן טענת האב כי תעודת הזהות היתה מצויה בידו למצער עד לחודש אוגוסט 2013, אז נטל אותה הבן לרשותו, הרי שנחה דעתי כי הוא זה שהציג בפני פקיד הבנק במועד פתיחת חשבון הבנק החדש, שכן זו היתה מצויה בחזקתו הבלעדית.

כך גם בחירת האב שלא להעיד את פקיד הבנק שטיפל בפתיחת חשבון הבנק החדש מעידה כי אילו הובא פקיד הבנק למתן עדות, היה הדבר פועל לרעת האב ושומט את גרסתו.

כך גם האב לא הציג מסמכי פתיחת חשבון הבנק החדש נכון למועד הנטען על ידו, קרי חודש אוקטובר 2010.

אינני מקבלת את טענת האב כאילו חתימותיו על גבי הבקשה לפתיחת חשבון הבנק החדש זויפו ובהינתן כי לא פעל בעניין זה מול הרשויות המתאימות. כאשר נשאל האב בעדותו בעניין זה השיב: '**משטרת ישראל היא ישנה בלילה**' – ראו עדות האב בעמ' 17 שורה 3.

בדיון אשר התקיים ביום 27.04.17 ריככה ב"כ האב את גרסת האב עת טענה כי: '**יכול להיות שהוא חתם על מסמכים לפני 2010 אבל לא ידע על מה הוא חתם. יש חתימות שהוא טוען שהן לא חתימותיו**' – עמ' 7 שורות 19-20.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 בעדותו העיד האב כי הוא איננו רואה; כי הפסיק לקרוא שנה עובר למתן עדותו וכי עד
2 אז קרא בשפה העברית. עוד העיד האב כי קודם שהיה חותם על גבי מסמך היה קורא
3 אותו – עמ' 14 שורות 24-31.

4
5 בהמשך סתר האב גרסתו עת העיד כי לא קרא את מסמכי פתיחת חשבון הבנק וחתם
6 עליהם לאחר שהתבקש לעשות זאת – עמ' 24 שורות 14-17.

7
8 הסתירות שעלו בגרסת האב פועלות לרעתו ומחזקתו כי אכן הוא זה אשר חתם על
9 מסמכי פתיחת חשבון הבנק החדש עוד במהלך שנת 2006.

10
11 ב. לטענת האב בתקופה מיום 13.07.09 ועד לחודש 04/2015 מעל הבן באמון שנתן בו כאשר
12 שלשל לכיסו כספים בסך כולל של 138,000 ₪ אותם משך מחשבון הבנק החדש מעבר
13 לסכום החודשי בגובה של 2,000 ₪ אשר נמשכו לבקשתו והועברו לידו.

14
15 אלא שטענה זו של האב אינה מתיישבת עם יתר הגרסאות שהעניק. כך האב אישר כי עד
16 לחודש אוקטובר 2010 עקב אחר הפעולות שבוצעו בחשבון הבנק הראשון וכי עד לחודש
17 נובמבר 2013, אז שונתה כתובת מגוריו לכתובת מגורי הבן, היו מגיעים דברי הדואר
18 לתיבת הדואר החדשה וכי הוא זה שהיה עוקב אחר תכנם של דברי הדואר.

19
20 אם כך, לא ברור כיצד האב לא גילה את המתרחש בחשבון הבנק החדש מאז נפתח בשנת
21 2006 ועד שנת 2013.

22
23 ג. הבן מאשר כי בחשבון הבנק החדש פעל כשלוח של האב (ראו סעיף 12 לכתב התביעה
24 לדמי טיפול ושירות) וכי משך כספים מחשבון הבנק של האב, אם כי כופר בטענות האב
25 על פיהן משיכות הכספים לא נעשו בהרשאת האב וכי כספים אלה נגזלו מהאב לטובת
26 סיפוק צרכיו האישיים, לגרסת הבן הוא עשה שימוש בכספים שמשך לטובת סיפוק
27 צרכיו החודשיים השוטפים של האב.

28
29 האם עסקינן בטענת 'הודאה והדחה' כטענת האב?

30
31 ד. בסיכומיו העלה האב את הטענה על כי נטל השכנוע עובר לשכם הבן שכן טענותיו עולות
32 כדי 'הודאה והדחה'.

33 'כאשר הנתבע מודה בכל העובדות המהוות את עילת התביעה של התובע, אך מוסיף
34 וטוען עובדות נוספות שיש בהן כדי למנוע את החיוב הנובע מן ההודאה ולהפקיע את
35 זכותו של התובע לקבל את הסעד שביקש, הוא טוען טענה המכונה 'הודאה והדחה'.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ההיקלעות למצב של הודאה והדחה טומנת בחובה שתי תוצאות, האחת מהותית והאחרת דיונית: מן הפן המהותי, בעל דין המודה והמדיח נתפס על כל העובדות שבהן הודה, ואילו נטל השכנוע בדבר העובדות הנוספות שהוא טוען להן (העובדות המדיחות) עובר אליו. משמעות הדבר היא שאם אין בידו להרים את הנטל, יינתן פסק דין נגדו".

ראו: יששכר רוזן-צבי, **ההליך האזרחי**, התשע"ה-2015, בעמ' 441.
ע"א 642/61 זאב טופר נ' שלמה מרלה (פורסם במאגרים האלקטרוניים).

ה. הבן דוחה טענות האב על פיהן משיכת הכספים מעבר לסכומים של 2,000 ₪ בחודש נעשתה שלא על דעת והסכמת האב וכי הבן עשה בכספים שימוש לצרכיו האישיים. קרי, הצדדים חלוקים בשאלה כיצד הגיעו הכספים לידי הבן ולאילו מטרה שימשו. האם בדרך פסולה של גזילתם מחשבון הבנק החדש או שמא בדרך חוקית ובהסכמת האב. מקרה כגון זה אינו מתאים לדוקטרינה של 'הודאה והדחה', שכן הבן כופר במרבית העובדות המהותיות המקימות את עילת תביעת האב.

ראו: ע"א 4600/08 האולפנים המאוחדים נ' ברקי (פורסם במאגרים האלקטרוניים).

בנסיבות בהן הבן לא מודה בכל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה, הרי שאין המדובר בטענת 'הודאה והדחה' ועל כן הנטל להוכיח עובדה זו נשאר על התובע, ובהתאם לכלל היסוד של סדרי הדין שלפיו 'המוציא מחברו עליו הראיה'.

האם עמד האב בנטל ההוכחה הנדרש במשפט האזרחי, קרי 'מאזן ההסתברות', כי נתקיימו כל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה?

ו. לגרסת הבן הסך של 2,000 ₪ אותם העביר לידי האב שימשו כ'דמי כיס' ולצורך בזבזים שונים של האב, בין היתר, הזמנת ארוחות יקרות באמצעות משלוחים והענקת מתנות למטפלת מטעם המוסד לביטוח לאומי, ואילו הסכום הנוסף שמשך מחשבון הבנק של האב, אף הוא בגובה של 2,000 ₪ בחודש, נועד לתשלום עבור רכישות ותשלומים שונים שביצע עבור האב, בין היתר, עבור רכישת שבועית של דברי מזון ומוצרי ניקיון לבית האב; עבור רכישת ארגזי יין ובירה מידי סוף שבוע; רכישת אוכל מוכן לאב; תשלום לבת מ' עבור ניקיון ביתו של האב; החזר הוצאות נסיעה לאחות ד' עבור נסיעות שביצעה לטובת הטיפול באב; תשלום עבור טיפולים רפואיים ורכישת תרופות לאב; תיקוני תחזוקה שוטפים שבוצעו מעת לעת בדירה, הן בתקופת מגורי האב בה והן לאחר עזיבתו אותה וקודם מכירתה וכן עבור טיפולים שוטפים שהעניק לרכבו של האב והעברת מבחן הרישוי השנתי של הרכב.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ז. האב מכחיש טענות הבן ומוסיף כי כל ההוצאות שטען הבן כאמור, שולמו על ידו ומאותו הסכום של 2,000 ₪ אותו משך הבן מידי חודש מחשבון הבנק החדש והעביר לידיו.

ח. יוצא אם כן כי אין מחלוקת בין הצדדים כי הוצאותיו השוטפות של האב, עבור כלכלה, היגיינה, רכישת ארגזי יין ובירה; רכישת תרופות וכיו"ב שולמו במזומן, ראו גם תדפיסי כרטיס אשראי של האב, נספחים ז' לתצהיר עדות ראשית של האב, והשאלה שבמחלוקת היא זהות הצד שנשא בתשלומן.

ט. האב מאשר כי הבן כי סייע לו בהשלמת קניות וארגזי היין והבירה, אם כי טוען הוא אשר מימן את רכישתן ומתוך הסך של 2,000 ₪ שהיה הבן מושך עבורו ומעביר לידיו.

האב גם העיד כי הבן רכש עבורו בלוני גז – עמ' 15 שורה 24.

י. בעדותו הכחיש האב כי בתו מ' ניקתה את ביתו, בין בשכר ובין ללא שכר – עמ' 20 שורות 26-29, אלא שעדות זו נסתרה ע"י הבת מ' עצמה, אשר הצהירה כי בבית האב עבדה עד לחודש 08/2014 (ראו סעיף 10 לתצהירה) ועת העידה כי עבור ניקיון בית האב קיבלה את הסך של 150 ₪ אחת לשבועיים, אשר שולמו לה ע"י הבן – עמ' 40 שורות 18 ו-20.

לפיכך, נחה דעתי כי הבן הוא שהסדיר התשלום עבור ניקיון ביתו של האב.

יא. חרף הגרסה שהציגה האחות ד' בתצהירה, כי כנגד קבלות התשלום היה האב משיב לה את סכום הרכישה מהכספים במזומן שהיו בידיו, היא העידה כי הבן הוא זה שהיה מחזיר לה את הכסף שהוציאה עבור רכישת אוכל מוכן לאביה – עמ' 28 שורה 26 ובהמשך עדותה חזרה לגרסה הראשונה כאשר טענה כי האב דווקא הוא שהיה משיב לה את הכסף שהוציאה עבור רכישת האוכל המוכן – עמ' 29 שורות 9 ו-12.

כך גם העידה כי הבן אף שילם לה סכום של 150 ₪ בחודש עבור הוצאות הדלק שהוציאה לטובת הטיפול בענייני האב – עמ' 29 שורות 9 ו-12 זאת חרף הכחשתו של האב כי היו לו הוצאות עבור דלק או ששילם לבת ד' תמורה כלשהיא עבור הנסיעות שביצעה עבורו – עמ' 20 שורות 22-25.

אם כן, ולאור גרסאותיה הסותרות של הבת ד', מצאתי את גרסת הבן כמתיישבת יותר בעיני וכי הבן הוא שהשיב לד' את הכספים עבור רכישת מזון לאב וכן את הוצאות הדלק בגובה של 150 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

יב. הבן ק' העיד כי עלות ארגז יין היא 300 ₪; עלות ארגז בירה היא 115 ₪ והוצאות האוכל
הן כ-440 ₪ בחודש – עמ' 39 שורה 4.

יג. האב, לשכמו רובץ נטל ההוכחה, לא הוכיח כי אכן נשא בפועל בהוצאות השוטפות
וכאמור ולא השיב למי מילדיו את התשלום עבור הוצאות אלה, ומכאן ולאור עדויות
העדים בפני, מצאתי כי הבן הוא אשר נשא בהוצאות אלה בפועל ומאותם הכספים
הנוספים אותם היה מושך מידי חודש ומעבר לסכום של 2,000 ₪ אשר הועבר לידי האב.
לאור עדות האחים ועדות הבן עצמו, הוכחו בפניי הוצאות שוטפות עבור האב בסך כולל
של למצער 1,305 ₪ בחודש (רכישת ארגז יין; ארגז בירה; אוכל מוכן; ניקיון בית האב;
החזר נסיעות לבת ד'), כשסכום זה לא כולל את הוצאות הדירה עד למכירתה, הוצאות
עבור רכישת ביגוד והנעלה לאב, מוצרי היגיינה, תרופות ועוד כיו"ב.

ביחס להפרש שנותר, בגובה של כ-700 ₪, אינני מייחסת אותו לרעת הבן, שכן סבורני כי
הבן עשה בו שימוש לטובת סיפוק יתר צרכיו השוטפים של האב, בין היתר הוצאות
לרכישת תרופות; תחזקת הדירה; תשלום עבור ועד בית; רכישת ביגוד והנעלה לאב;
רכישת מוצרי היגיינה ועוד וזאת בהיעדר כל ראיה אחרת לשימוש נטען, כטענת האב.

יד. עדות הבת ד', על פיה מאז חודש אפריל 2015 ועד לשלהי שנת 2016 לא ביצע האב כל
משיכה של כספים במזומן וכי האב חסך וצמצם בהוצאות – עמ' 32 שורות 8-9, מעלה
תמיהות רבות ואינה משכנעת ונראה כי הדבר נועד לצורך תמיכה בגרסת האב במסגרת
ההליכים שבפני.

שיהוי

25. א. בנוסף לכל האמור לעיל, מצאתי כי הגם שתביעת האב צומצמה לתקופת ההתיישנות
הרי שהשיהוי הרב בו נקט האב עד להגשת תביעתו יש בה כדי להצדיק דחית התביעה
ביחס לכספים שנמשכו מחשבון הבנק מעבר לסכום עליו הודה האב, בסך של 2,000 ₪
בחודש, שכן שיהוי זה הביא לנזק ראייתי רב להוכחת גרסת הבן. אין זה סביר בעיני
לצפות כי הבן ישמור קבלות אודות הרכישות השונות שביצע משך שנים רבות בהן טיפל
באב.

כך גם מחומר הראיות שהונח בפני ועדויות הצדדים ועדיהם, לא התרשמתי כי נסיבות
העניין מלמדות על כי הבן גזל את כספי האב אלא נחה דעתי כי הבן אכן עשה שימוש
בכספים שמשך לטובת מילוי אחר צרכי האב.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

כפועל יוצא מהאמור אין כל מקום להטיל מורא על היחסים המשפחתיים ולא לפי את בני המשפחה לנהל פנקס הוצאות והכנסות שמא ביום מן הימים יעשו שימוש בחומר שנשמר בו. קביעה שכזו יש בה כדי לכרסם בניהול חיי משפחה תקינים והיא אף עשויה להוביל לפגיעה קשה בבן המשפחה הזקוק לתמיכה משפחתית, שכן קביעה שכזו תגרום לבני המשפחה לחשוש לסייע להוריהם פן יבולע להם.

האחות ד' אישרה כי הקבלות שהוצגו על ידה וצורפו **כנספח יב לתצהיר עדות ראשית** של האב, נצברו כולן לאחר מועד הגשת התביעה – עמ' 32 שורות 26-30 וכי שמרה את הקבלות לאחר שהונחה לעשות כן ע"י ב"כ האב – עמ' 33 שורה 17 ולשאלה מדוע לא הציגה קבלות למועדים שקדמו למועד מעבר האב להתגורר ביחידת הדיור שבביתה (בחודש ספטמבר 2016) השיבה: **'אבא שלי מספטמבר 2016 אצלי. איך אני אשמור קבלות לפני שעבר אליי . . . לא יודעת מאיזה שנה שמרנו. יכול להיות שלא שמרנו את הקבלות' – עמ' 33 שורות 19 ו-25.**

זאת, חרף עדותה כי מאז פטירת האם בשנת 2010 היא זו שדאגה לרכישת אוכל מוכן, תרופות וכיו"ב עבוד האב וכי אף קיבלה החזר כספי עבור הוצאות הדלק שהוציאה עבור הטיפול באב – ראו, בין היתר, עדות האחות ד' בעמ' 27 שורה 30; עמ' 28 שורה 24 ובעמ' 29 שורה 12.

לשאלה מדוע היא מצפה שהבן ישמור קבלות כאשר היא עצמה לא עשתה כן, השיבה: **'שמרתי על כל המסמכים מהתיק הרפואי של אבא שלי מ-2003, יש דברים שממש חשובים כמו בריאות ואשפוזים, אני לא אומרת שהכסף לא חשוב, זה גם חשוב מאוד'.**

כפי שיתר האחים לא מצאו לנכון לשמור קבלות עבור רכישות שונות שביצעו עבור האב באופן שוטף, כך גם אינני מוצאת לנכון לחייב את בן לעשות כן.

ב. מחומר הראיות שהונח בפניי מצאתי כי לא היתה כל סיבה לשיהוי הרב בו נקט האב ויש בשיהוי כדי לחזק את גרסת הבן ולמוטט גרסת האב.

בעדותו חזר האב על גרסתו על פיה עד לשנת 2010 התנהל באופן עצמאי בחשבון הבנק וכן משך כספים ממנו. עוד העיד כי דברי הדואר, כולל מכתבים מהבנק, היו מגיעים לידי ע"י המטפלת שטיפלה באם המנוחה – עמ' 17 שורות 23-17 ובעמ' 19 שורה 4 וכי הוא קרא את כל דברי הדואר שקיבל - עמ' 17 שורות 24-27. קרי, האב היה צריך להבין עוד בשנת 2006 כי, לכאורה, חשבון הבנק הראשון אינו מתנהל כשורה, שכן היה עליו

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

להבחין כי כספי הפנסיה שהופקדו בחשבון הבנק הראשון כבר לא מופקדים בו וכפועל
יוצא היה עליו לעמוד על זכויותיו שנים רבות קודם למועד הגשת התביעה.

כך גם עדותו כאמור של האב אף נסתרת בהמשך עדותו וכאשר התבקש ע"י ב"כ הבן
לספק הסבר לכך שבין השנים 2007-2009 לא בוצעה כל משיכה של כספים במזומן
מחשבון הבנק הראשון, השיב: **'לא ראיתי, לא עקבתי'** – עמ' 18 שורה 7.

ג. האב העיד כי הכנסותיו עומדות ע"ס כולל של 6,400 ₪ בחודש (4,400 ₪ מפנסיה וסך של
2,000 ₪ מהביטוח הלאומי) וכי הוצאות הכלכלה שלו ע"ס כולל של 2,000 ₪ בממוצע
בחודש – עמ' 20 שורות 18.20.

ד. האחים סותרים את עצמם. תחילה טוענים כי שרר אמון מוחלט בבן ומנגד כי כבר בשנת
2010 החלו לצוץ סדקים באמון שנתנו בן.

כך, למשל, האחות מ' הצהירה כי כבר בשנת 2010 החלה לראות כי דברי הדואר של האב
נערמים ומפוזרים בביתו של הבן וכי כבר בעת ההיא הלך האב **באופן קבוע** על כי לא
מתקבלים לידיו דברי הדואר השונים (סעיפים 4 ו-5 לתצהיר האחות מ').

עוד הצהירה האחות מ' כי כבר בשנת 2011 החל הבן לומר מילים קשות ונוראיות על
האב (סעיפים 16-19 לתצהירה).

עוד הצהירה כי כשביקשה לברר עניין זה מול הבן, השיב לה האחרון כי אין זה מעניינה
וכי הגם שגילתה דעתה בפניו כי דעתה אינה נוחה מהתשובה שהעניק לה, לא עמדה על
העברת הדואר לאב. כך גם לא נטען על ידה כי שיתפה עניין זה עם מי מיתר בני המשפחה.

כשנשאלה בחקירתה מדוע לא העבירה את דברי הדואר לאב, חזרה על תשובת הבן כאילו
אין הדבר מעניינה והיא אף אישרה כי לא שיתפה את מי יתר בני המשפחה, חרף תלונות
האב בעניין זה – ראו עדות האחות מ' בעמ' 40 שורות 25-26 ו-28.

התנהלות האב, כמו גם התנהגות האחות מ' שלא עשתה דבר עם עניין דברי הדואר
שבבית האב, מחזקים דווקא את גרסת הבן על פיה לא העביר את דברי הדואר לידי האב
מאחר שהאב לא חפץ בהם ולאחר שטען בפניו כי אין לו מה לעשות איתם – עמ' 63 שורות
22-23.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ה. בנוסף, הבן הוכיח כי בשנים בהם האב עצמו טען כי ניהל את חשבון הבנק הראשון, הרי שהוא משך כספים בסכומים העולים מאלה שנמשכו בתקופה בה סייע לו הבן לנהל את חשבון הבנק החדש – ראו תגובת הבן מיום 07.03.17.

ו. מכל המקובץ לעיל ומשלא עמד האב בנטל להוכיח כי הסך של 2,000 ₪ לא שימשו 'כדמי כיס' אלא לצורך סיפוק כל צרכיו השוטפים, בין היתר, רכישת מזון, היגיינה, ניקיון, תרופות וכיו"ב דין תביעתו להידחות.

תלות בבן – האמנם?

19. לאורך כל התביעה למתן חשבוניות חזר האב על גרסתו כי היה תלוי בבן באופן מוחלט וכי תלות זו שפיתח בבן היא זו שהובילה אותו לקבלת ההחלטות, אשר חלקן אינן מתיישבות עם הגיונו של האדם הסביר. כך, למשל, טוען האב כי **'במצוקתו וחולשתו'** ביקש מהבן כי יעמוד לעזרתו בענייני דה-יומה (סעיף 10 לתביעה למתן חשבוניות); כי הוא קיבל את התנאי שהעמיד לו הבן להבאת דברי הדואר (סעיף 11 לתביעה למתן חשבוניות); כי הוא נאות לפתוח את חשבון הבנק החדש לאחר שהבן התפרץ עליו והעמיד לו כתנאי את המשך הסיוע בענייני הבנקים וכי הוא מצידו **'משלא היתה לו כל ברירה והוא היה תלוי בעזרתו של הנתבע'** הסכים לתנאי שהציב בפניו הבן ובלבד שימשיך ויסייע לו בהתנהלות היומיומית (סעיפים 14 ו-15 לתביעה למתן חשבוניות). האב אם כן משליך את כל התהיות והסדקים שעלו בגרסתו בתלות המוחלטת שפיתח, לכאורה, בבן.

כך גם טוען האב כי הוא המשיך להיות תלוי בבן גם לאחר שהאחרון איבד לו את תעודת הזהות וביקש להחזיק ברשותו את כרטיס הכספומט של האב, הגם שפעולותיו אלו של הבן לא היו לשביעות רצונו (סעיף 42 לתביעה למתן חשבוניות).

אלא, שלא התרשמתי שכך הדבר.

כך גם לא התרשמתי מניסיונה של הבת מ' להציג את יחסי הצדדים כיחסים של שולט ונשלט. הבת מ' הצהירה כי כשנתיים לאחר פטירת האם המנוחה החל הבן לומר אמירות מאוד קשות נגד האב מאחורי גבו (סעיף 16 לתצהיר).

עוד הצהירה כי במשך שנים התחנך האב בפני הבן שייקח אותו לטיול שורשים באטליה וכי לבו של האב נשבר מצער עם הפרת הבן את הבטחתו לאב בעניין זה – סעיף 20 לתצהיר.

תגובתו התוקפנית של הבן כלפיה כשהציעה את עצמה להגשמת חלומה של האב (סעיף 21 לתצהיר) והצהרת האחות מ' על התנהגותו המחפירה של הבן כלפי האב משך השנים (סעיפים

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

17; 18; 19 ו-23 לתצהיר), כמו גם טענותיה ביחס להעלמת דברי הדואר ע"י הבן, מעלים תמיהות ושאלות כיצד, אם כן, לא עלה חשדם של האחים כי הבן אינו מטפל באב בצורה הולמת, שכן די היה בכל אחת מהטענות כאמור כדי להדליק נורה אדומה, וככל שהדברים אכן התרחשו בפועל. משלא פעלו האחים כבר במועד בו יכלו כנגד הבן, מלמד הדבר כי לא עלה כל חשד מצד יתר האחים כלפי הבן.

20. מעדותו בפני התרשמתי כי האב הוא אדם חריף, דעתן, צלול, אשר לא מסתייג לומר את שעל ליבו, גם בנוכחות בית המשפט, ולעמוד על עקרונותיו – ראו, בין היתר, דברי האב בדיון מיום 21.11.16 בעמ' 4 שורות 28-59 וכן בעדותו בדיון מיום 08.07.19 בעמ' 17 שורה 13.

ראו גם טענות ב"כ האב אודות כשרותו המשפטית של האב, בין היתר, בדיון מיום 21.11.16 בעמ' 1 שורות 1 שורות 22-23 ובעמ' 2 שורות 15-17 וכן עדות האב עצמו ביחס למצבו הנפשי – עמ' 14 שורות 20-23.

התנהלות האב בפני, כמו גם הצהרת באת כוחו כאמור, מעידה כאלף עדים כי אין המדובר באדם תלתי וחסר יכולות לקבל החלטות בכוחות עצמו ולהוציאן את הפועל. התרשמתי כי האב ידע להפעיל את ילדיו לצרכיו השוטפים, כאשר הוא בוחן היטב למי מופנית כל אחת מבקשותיו.

כך, למשל, חיזק האב את טענת הבן כי נתן בו אמון בניהול כספיו לאור מצבו הכלכלי האיתן של הבן לעומת יתר ילדיו וכלשונו: " . . . נתתי בו אמונה שזה אדם שבע . . . ' וכשנשאל לפשר השימוש שעשה במילה 'שבע' להסבר האמון שנתן בבן, השיב האב: ' . . . האמנתי שהוא לא צריך הוא פנסינור ואשתו פנסינורית' – עמ' 16 שורות 11-15.

קרי, האב בחר בבן שיסייע לו בעניינים הכלכליים לאחר שחש בטוח כי הבן לא ימעל בכספיו, תחושה אותה לא הרגיש כלפי יתר ילדיו.

21. אם לא די בכל האמור, הרי שבכתב ההגנה אותו הגיש האב כנגד התביעה לדמי טיפול ושירות, ניסה האב להקטין את התלות שהיתה לו בבן מתוך מטרה לגמד ולצמצם את טענות הבן בדבר הסיוע והשירות שהעניק לו משך שנים רבות ויתר על כן, אף הצהיר כי אילו היה יודע מלכתחילה כי הבן ידרוש תשלום בגין העזרה שהעניק לו משך השנים, הרי שהוא מעולם לא היה פונה אליו בבקשה עזרה (סעיף 66 ג' לכתב ההגנה).

האב הדף את טענת הבן כי שימש כעוגן וכמשענת לכל המשפחה בכך שלשיתו הבן 'מתהדר בנוצות לא לוי' והוסיף כי המדובר במשפחה חמה ומלוכדת; כי הוא נמצא בקשרים חמים

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

וטובים עם יתר ילדיו וכי גם יתר ילדיו סייעו לו וכי מעולם לא ביקשו תמורה כספית עבור העזרה שהעניקו לו.

עוד טוען האב ומוסיף כי הבת ד' תמיד הושיטה לו עזרה, לא פחות מזו שהעניק לו הבן וכי הוא לא סייע לו יותר מיתר ילדיו.

אם כך, לא ברור מדוע נאות האב, פעם אחר פעם, לקבל את 'הגזרות' אשר לשיטתו גזר עליו הבן מקום בו יכול היה בנקל לקבל סיוע כאמור מכל אחד מארבעת ילדיו הנוספים.

מדוע התרצה לפתוח את חשבון הבנק החדש, הגם שזה נפתח לאחר איומים שקיבל מהבן - ראו, בין היתר, סעיף 24 לכתב ההגנה בתביעה לדמי טיפול ושירות) ? מדוע הסכים להפקיד בידי הבן את כרטיס הכספומט שלו ואת תעודת הזהות שלו, מקום שבקשות אלה לא השביעו את רצונו?

מדוע הסכים להתנהל על פי דרישות הבן, הגם שדעתו לא היתה נוחה מכך? מדוע לא עמד על קריאת ההסכם? מדוע הכניס לכיסו את תעודת הזהות ולא בדק אמיתות הפרטים המופיעים בה? מדוע תחת לבדוק מול הגורמים השונים כיצד לא מתקבלים לביתו דבר הדואר הוא בחר לבקש מהבן להפסיק השכרתה של תיבת הדואר החדשה? ועוד כיו"ב תמיהות המלמדות כי האב היה מודע והסכים לדרך בה טופלו ענייניו ע"י הבן.

בהינתן כי האב לא עמד בנטל ההוכחה כי הבן רימה או גזל כספיו, נחה דעתי כי אפילו אם הבן לא השיג בפעולותיו את התוצאות הרצויות ביותר, הרי שהוא פעל בתום לב וכמיטב יכולתו ותוך שכלל מעשיו ופעולותיו מקבלים גיבוי ותמיכה מצד האב.

22. טענת האב כי 'לא טרח' לעקוב אחר חשבון הבנק החדש שלו משמך על הבן, מעידה על תרומתו למצב שנותר ומחזקת גרסת הבן לאדישות שגילה האב ביחס למצבו הכלכלי כמו גם לתוכנם של דברי הדואר שהתקבלו עבורו.

האח ק' העיד כי עד לפטירת האם המנוחה, בחודש אפריל 2019, קיבל האב את דברי הדואר לידיו והיה בעניינים – עמ' 35 שורות 15-18.

כך גם טענת האב כי עד ליום 07.11.13 דברי הדואר התקבלו בתיבת הדואר שפעלה על שמו ולא נותן כל טעם כיצד לא עלה על 'התרמית' בארבע וחצי השנים שקדמו להנפקת תעודת הזהות הביومترית, מחזקת כי דין טענות האב ביחס לפעולות הבן בחשבון הבנק החדש להידחות.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

כך גם ביחס לטענת האב על פיה "אצלי הכל סטנדרטי. פנסיה ממשרד הביטחון, ביטוח לאומי ולא משנה לי שום דבר" – ראו עדות האב בעמ' 17 שורה 12. ככל שסטנדרטי היה גם היה על האב לגלות על אתר כי קצבת הפנסיה שלו איננה מופקדת עוד בחשבון הבנק הראשון ובייחוד לאור עדותו כי עד לשנת 2010 כל דברי הדואר ודפי חשבון הבנק היו מתקבלים לידי ונקראים על ידו – ראו עדות האב בעמ' 17 שורות 24-27.

כשנשאל האב כיצד זה ייתכן כי בין השנים 2007-2009 אין כל משיכת כספים במזומן מחשבון בנק הראשון, השיב: "לא ראיתי, לא עקבתי" – עמ' 18 שורה 7.

23. כך גם לא יישב האב את גרסתו עם נספח ד' לכתב ההגנה בתביעה למתן חשבונות; עם דפי חשבון הבנק הראשון שצרף האב לתביעה למתן חשבונות וכן אלה שצורפו להודעה מטעמו מיום 01.02.17, מהם עולה כי האב עצמו עוד החל משנת 2008 ביצע העברות כספים מחשבון הבנק הראשון לחשבון הבנק החדש. ראו, בין היתר, העברה בסך של 54,000 ₪ מיום 09.05.07; העברה בסך של 37,000 ₪ ביום 06.12.07; העברה בסך של 5,000 ₪ ביום 10.01.08; העברה בסך של 2,250 ₪ ביום 07.02.08; העברה בסך של 5,500 ₪ ביום 20.03.08; העברה בסך של 2,500 ₪ ביום 06.04.08; העברה בסך של 3,000 ₪ ביום 26.05.08; העברה בסך של 5,000 ₪ ביום 01.07.08; העברה בסך של 3,000 ₪ ביום 04.08.08; העברה בסך של 3,600 ₪ ביום 21.09.08; העברה בסך של 5,000 ₪ ביום 30.10.08; העברה בסך של 2,500 ₪ ביום 04.12.08; העברה בסך של 3,000 ₪ ביום 02.02.09; העברה בסך של 4,000 ₪ ביום 04.03.09; העברה בסך של 10,000 ₪ ביום 05.05.09; העברה בסך של 7,000 ₪ ביום 11.06.09; העברה בסך של 300 ₪ ביום 10.08.09; העברה בסך של 180 ₪ ביום 12.10.09.

עוד עולה מדפי חשבון הבנק שצרף האב, כי בניירות ערך הוא סחר גם במסגרת החשבון הראשון.

24. עדות האב כי עד לשנת 2011 הוא זה שניהל בעצמו את חשבון הבנק הראשון – עמ' 15 שורות 1-8, אל מול עדות הבן על פיה בחשבון הבנק הראשון לא ניתן לו ייפוי כח – עמ' 56 שורה 3, מחזקת אף היא את המסקנה כי טענות האב שלא ידע על המתרחש בחשבונות הבנק לא רק שאינה סבירה אלא אף נסתרת ע"י הפעולות שעשה האב בעצמו בחשבונות הבנק וכאמור לעיל. ברי כי משלא הוענק יפוי כוח לבן בחשבון הבנק הראשון, הרי שכל הפעולות המתוארות לעיל ואשר בוצעו מחשבון הבנק הראשון לחשבון הבנק החדש בוצעו ע"י האב.

כך גם ביחס לנספח ה' לכתב ההגנה בתביעה למתן חשבונות ממנו עולה כי בסמוך לאחר פטירת האם המנוחה, וקודם ליום 11.06.09, האב הוא זה שפנה למוסד לביטוח לאומי בבקשה כי קצבת הזקנה תופקד בחשבון הבנק החדש.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

25. כמו כן, חתימת הבן ק' על חוזה השכירות שנערך בין המשכיר לאב ביום 15.10.15, תחת שהאב יעשה כן (נספח א') לתצהיר עדות ראשית שהוגש מטעם האב), מעידה כאלף עדים על כי האב הוא זה שבחר להקל ראש בהתנהלותו הכלכלית והטיל עניין זה על בניו וכפי שאין הדבר מעלה תהיות ביחס לחתימת הבן ק' על הסכם השכירות כך גם אין להביע תמיהה על התנהלות דומה שנעשתה שנים קודם לכן ע"י הבן.

26. מכל המקובץ לעיל ומשלא עמד האב בנטל ההוכחה הנדרש ומשעה שנחה דעתי כי הבן אכן שילם עבור חלק לא מבוטל מהוצאותיו השוטפות של האב, התביעה לחיוב הבן להשבת הסכומים שנמשכו מחשבון הבנק החדש, מעבר לסכום של 2,000 ₪ בחודש – נדחית.

הסך של 159,000 ₪ שמקורו בפערים הנטענים בין הסכום אשר שולם בפועל בעסקת מכר

הדירה לבין הסכום המופיע בהסכם המכר

27. יוער כי הגם שהיה מקום לדחות על אתר את טענות האב בעניין זה ועל רקע העלאת טענות עובדתיות סותרות (גזל ומרמה בניהול רכושו וכספיו – כנטען בתביעה למתן חשבונות או שמא נהג כלפיו הבן ברשלנות שהובילה לנזק – סעיף 66 ד' לכתב ההגנה בתביעה לדמי טיפול ושירות), תבחנה טענות האב.

28. מכלל הנימוקים שנמנו לעיל ובהינתן כי הבן כופר במרבית העובדות המקימות את עילת תביעת האב, שכן הבן כופר בטענה העיקרית של האב על פיה לא ידע כי בהסכם המכר הופיע סכום השונה מזה ששולם בפועל עבור העסקה, הרי שגם על טענה זו לא חלה דוקטרינה ה'הודאה והדחה' והנטל להוכיח את כל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה רובץ לפתחו של האב.

29. על פי הדין, על התובע להוכיח ברמה הנדרשת במשפט האזרחי, קרי "מאזן ההסתברות", כי נתקיימו כל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה. עמד בכך – עובר הנטל את הנתבע להוכיח כי נתקיימו כל העובדות המקימות את עילת ההגנה.

עם זאת, כשבעל דין מייחס לצד שכנגד מעשה פלילי, דרושה מידת הוכחה גדולה יותר מאשר בתביעה אזרחית רגילה – ראו: ע"א 357/72 שנס' עזיז נ' סוראיה בצלציוני, פ"ד כז (1) 741, 744.

בענייננו מצאתי כי האב לא יצא ידי חובת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי וכל שכן בזו המחמירה ואנמק מסקנתי.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

האם עמד התובע בנטל הנדרש?

להלן אדרש לבחינתה של שאלה זו.

30. האב טוען כי הוא זה שהגה את רעיון מכירת הדירה, בעקבות מות האם המנוחה, מצבה הפיסי של הדירה והשכונה בה היתה ממוקמת.

עוד מוסיף האב וטוען כי החליט למכור את הדירה גם מהטעם שהיה תלוי בבן ואולץ לעבור להתגורר בקרבת מקום לבן, אלא שטענה זו נסתרה ע"י הבן שהוכיח כי לאחר שעזב את הדירה עבר האב להתגורר במשך כשנה במדור שכור בסמיכות למקום מגורי הבת ד', המרוחק ממקום מגורי הבן וכי רק כעבור שנה עבר להתגורר בסמוך לביתו של הבן.

האב טוען כי ביקש מהבן שיסייע לו למכור את הדירה במחיר ובדרך הטובים ביותר וכי הבן ניהל עבורו את כל העניינים הקשורים במכירה בעוד הוא לא מעורב כלל בהליך, שכן סמך על הבן בעניינים עצומות.

האב מאשר כי הבן הודיע לו עוד בחודש מאי 2010 כי קיבל הצעה לרכישת הדירה תמורת הסך של 200,000 ₪ וכי הוא הסכים לסכום המוצע ובהינתן הביטחון שנתן בבן והעדר בקיאותו במחירי הנדל"ן.

אלא שהאב לא נתן כל הסבר שיניח את הדעת מדוע לא בדק את מחירי השוק והגם שהיה לו זמן רב לעשות כן, שכן בסופו של יום הדירה נמכרה כחצי שנה לאחר הודעת הבן כאמור.

31. הבן טוען כי בסמוך לפטירת האם המנוחה האב פנה אליו בבקשה למכור את הדירה לאלתר ולעבור למקום מגורים חלופי, הן על רקע הקושי להמשיך ולהתגורר בדירה בלי האם המנוחה ולאור מצבי הפיסי הרעוע של הדירה ואופי האוכלוסייה שהתגוררה בה.

הבן מאשר כי הוא זה שטיפל במכירת הדירה, חיפש קונה לדירה, פרסם את הדירה למכירה באתרים השונים, השיב לפניות הטלפוניות של כל המתעניינים והציג את הדירה בפני קונים פוטנציאליים.

32. טענות הבן כי דרישת האב לעזוב את הדירה בכל מחיר מתיישבת עם העובדה כי בסופו של יום והגם שלא מכר את הדירה, בחר האב לעבור להתגורר במדור חלופי שכור וזאת עוד בחודש 11/2009 והגם שבסופו של יום הדירה נמכרה כשנה לאחר מכן, בחודש 11/2010 ולמעשה כשנה עמדה ריקה.

כך גם הבת ד' העידה בעניין זה כי האב ביקש לעבור למדור חלופי, אפילו שהדירה טרם נמכרה, בין היתר, מאחר שבבניין בו היתה הדירה לא היתה מעלית, הוא לא אהב את השכנים ולקח

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 זמן למכור את הדירה – עמ' 30 שורות 16-18. כך גם האח ק' העיד כי האב עבר דירה משום
2 שלא רצה לגור עוד בדירה, כי היה לו קשה וכי חיפש דירה נוחה – עמ' 36 שורה 26.

3
4 כך גם עדות הבן על כי הקושי שעלה במכירת הדירה, בייחוד לאור אופייה של השכונה בה
5 ממוקמת הדירה והחשש שמא יפלו לדירה הוא אשר חיזק את רצונם למכור את הדירה – עמ'
6 62 שורות 21-22.

7
8 התנהלות האב ועדויות העדים מחזקת את גרסת הבן על פיה האב נתן הסכמתו למכור שהוצע
9 ע"י המתווך ובזהירות אומר כי היא מתיישבת גם עם הטענה הלכאורית שמסר הבן, על פיה
10 הסכים האב לסכום הפיקטיבי שצוין בהסכם והתעקש שלא לסגת מהסכם המכר חרף השוני
11 בסכומים.

12 עוד עולה מעדויות הצדדים כי האב אכן היה נחרץ למכור את הדירה תוך שהוא מגלה אדישות
13 ביחס לאופן בו יבוצע המכר בסופו של יום וכי הדירה הכבידה כלכלית על האב, ולאור ההוצאות
14 השוטפות שחלו עליה גם בעת בה לא התגורר בה.

15
16 בנוסף והגם שחזקה ידועה כי אדם החותם על מסמך מוחזק כמי שחתם על המסמך לאחר
17 שקרא את תכנון והבין משמעותו, לא התרשמתי כי האב חתם על ההסכם מבלי שקרא אותו או
18 מבלי שההסכם הוקרא בפניו. כך גם ביחס לחתימת האב על תצהיר הדיווח על עסקת המכר
19 לרשויות מיסוי המקרקעין, **נספח ב' לבקשה לצירוף ראיה מיום 02.08.20**, במסגרתו פורט
20 סכום מכר בגובה 359,000 ₪.

21
22 למסקנה זו הגעתי, בין היתר, מעדות עו"ד מ' שהעיד כי הוא תמיד מקריא לצדדים את ההסכם
23 – בעמ' 30 שורה 28 וכי הקריא לאב את סכום העסקה כפי שהופיע ע"ג טופס המש"ח ובסך של
24 356,000 ₪ - עמ' 34 שורה 13 ולאור עדות האב עצמו – בעמ' 14 שורה 31 ובעמ' 31 שורה 4, על
25 פיה קודם חתימתו על גבי מסמך הוא היה קורא אותו, עדות אשר חיזקה את אי סתירתה של
26 החזקה כאמור.

27
28 טענת האב, בסעיפים 46 ז' ו-46 יב' לכתב ההגנה בתביעה לדמי טיפול ושירות, על פיה הינו כבד
29 שמיעה וכי במועד החתימה על ההסכם לא הרכיב את מכשירי השמיעה ולכן אפילו הוקרא
30 ההסכם במעמד החתימה הוא לא יכול היה לשמוע תכנון, לא רק שמהווה טענה עובדתית
31 סותרת, על כל הכרוך ומשתמע מטענה כאמור, אלא אף לא הוכחה בפני ויש בה כדי לחזק גרסת
32 הבן ועו"ד מ' כי ההסכם הוקרא לאב קודם חתימתו על גביו.

33
34 מכל המקובץ לעיל הרי שלא עלה ביד האב להוכיח טענתו כי לא קרא את ההסכם או שההסכם
35 לא הוקרא פניו קודם החתימה עליו, ולאור גרסתו הנגדית של הבן ועדותו של עו"ד מ' ובהינתן

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 החזקה כאמור וגרסת האב הסותרת בדבר האפשרות כי ההסכם אכן הוקרא במעמד החתימה,
2 טענת האב בעניין זה נדחת.

3
4 לכל זאת, וכפי שפורט לעיל, עם התרשמותי כי לא התפתחו כל יחסי תלות בין האב לבין הבן
5 והסתירות הרבות שעלו בעניין זה וכן עם צלילות האב וכושרו המנטאלי התקין, למצער בכל
6 התקופות הרלוונטיות להתגבשותה של עילת התביעה וכאמור, מתחזקת מסקנתי כי האב הוא
7 זו שהיה צריך להקפיד על כי עסקת המכר תבוצע כפי המקובל ומשלא טרח לעשות כן, אין לו
8 להלין אלא על עצמו בלבד.

9
10 33. גרסת האב על כי במעמד החתימה על ההסכם קיבל את מלוא התמורה נסתרה על ידי רוכש
11 הדירה וע"י עו"ד שערך את עסקת המכר, אשר העידו כי התמורה שולמה במספר תשלומים
12 והופקדה בנאמנות אצל עו"ד מ' – ראו עדותו של רוכש הדירה בעמ' 19 שורה 14; בעמ' 20 שורות
13 1-5 ובעמ' 21 שורות 1-4 ועדותו של עו"ד מ' בעמ' 31 שורות 14-17.

14
15 כך גם העדר הגיונה של טענת האב על פיה את הכסף קיבל בשטרות של 500 ₪ - ראו עדות האב
16 בעמ' 21 שורה 30 ובעמ' 22 שורות 8 ו-13, שכן ברי כי במדינת ישראל לא הונפקו מעולם שטרות
17 של 500 ₪.

18
19 34. עדות האח ק' כי לא סייע לאב במכירת הדירה מאחר שאב '... לא רצה שאף אחד יתערב לו
20 '... וכי הוא בחר לפנות לבן לבקשת עזרה בעניין זה – עמ' 37 שורות 4-5, שומטת אף היא את
21 הקרקע מתחת לטענת התלות שפיתח כביכול האב בבן לאחר פטירת האם המנוחה.

22
23 35. מה עלה, אם כן, בגורלם של 159,000 ₪ הנותרים והאם עלה ביד האב להוכיח כי הם נלקחו
24 במרמה ע"י הבן?

25 א. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים; רוכש הדירה; המתווך ועורכי הדין שהיו מעורבים
26 בעסקה ולאחר שעיינתי בחומר הראיות הרב שהונח בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי אכן
27 המחיר ששולם עבור עסקת מכר הדירה עמד ע"ס של 356,000 ₪ וזאת הגם שבפועל
28 התמורה שהועברה לידי האב עמדה ע"ס של 200,000 ₪.

29
30 רוכש הדירה, מר י.י, העיד כי עבור רכישת הדירה שילם את הסך של 356,00 ₪ והכחיש
31 הטענה כי ננקב בהסכם סכום פיקטיבי שנועד אך כדי לאפשר לו ליטול הלוואת משכנתה
32 גבוהה יותר – עמ' 19 שורה 30. מר י.י העמיד ראיות התומכות בגרסתו ועדותו של מר
33 י.י היתה אמינה בעיני.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ב. עם זאת, אין די בכך, שכן על האב הנטל להוכיח כי ידו של הבן היתה במעל, והוא לא עמד בכך.

עדויות העדים הזרים לא רק שלא תמכו בגרסת האב, אלא סיבכו עוד יותר את העלילה.

עדותם של עו"ד מ' ועו"ד י' היתה מתחמקת, בעייתית והעלתה ספקות רבים בדבר כשרותה של עסקת המכר. כך גם עדותו של המתווך ונראה אשר בחר לזכור רק מה שהיה נוח לו מהעסקה. כך גם מעורבותו היתרה של המתווך בעסקת המכר (ראו עדות הרוכש י.י בעמ' 17 שורה 21-23; עמ' 20 שורות 26-28 ועמ' 21 שורה 24) ועדות הצדדים כי נכח במהלך החתימה על הסכם המכר, זאת הגם שהעיד כי לא הוא נוטה לעשות כן – ראו עדות המתווך בעמ' 53 שורה 21.

עורכי הדין לא שמרו את הניירת הקשורה לעסקת המכר (עו"ד מ' העיד כי זו הושמדה לאחר שהיה שטפון אצלו בארכיב); על מרבית השאלות השיבו כי לא זוכרים. עורכי הדין אף לא הביאו הסבר שיניח את הדעת כיצד הסך של 200,000 ₪ שהתקבל מהלוואת המשכנתה שנטל הרוכש הגיעה לידי עו"ד י', הגם שאין בפעולה כאמור כל היגיון כלכלי ולא עלה בידם להוכיח כיצד נכנס עו"ד י' לעסקה, הגם ששני הצדדים העידו כי לא מסרו כל יפוי כוח בידו של עו"ד י' – ראו עדותו של רוכש הדירה בעמ' 21 שורה 22 ועדותו של האב על פיה הוא איננו מכיר את עו"ד י' – עמ' 22 שורה 30.

כך גם עדותו של עו"ד מ' על פיה הוא איננו זוכר כיצד הגיע עו"ד י' לעסקה – עמ' 32 שורה 22 ועדותו של עו"ד י' עצמו על פיה הוא איננו מכיר את האב – עמ' 37 שורות 11 ו-16 וכן התשובה שסיפק עו"ד י' לשאלה מה מקורם של השיקים בסך כולל של 199,000 ₪ וכיצד אלה הגיעו לידי עו"ד י' – עמ' 39 שורות 17-22.

כך גם עו"ד מ' לא סיפק הסבר שיניח את הדעת כיצד העביר את הזכויות בדירה קודם שבדק כי שולמה מלוא תמורת העסקה – ראו עדותו בעמ' 31 שורות 3-7 ובעמ' 33 שורות 5-6 ושורה 11.

ג. עדותה של פקידת הבנק, הגב' י.ט, מי שטיפלה בפתיחת חשבון הבנק בבנק אגוד אליו הועברו כספי המחלוקת, מחזקת את המסקנה על פיה הסכום הנוסף ששולם עבור עסקת המכר הופקד בחשבון עו"ש אשר נפתח ע"ש האב באמצעות יפוי כוח בלתי חוזר שניתן לטובתו של עו"ד י' ומבלי שהאב נכח במעמד פתיחת חשבון הבנק – ראו עדותה בעמ' 23 שורות 15-29 ובעמ' 24 שורות 3-5 ואף מבלי שעלה הצורך בנוכחותו של האב לצורך פתיחת חשבון הבנק – עמ' 24 שורות 7-8 ושורה 16 ובעמ' 25 שורה 32.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

1 עוד עולה מעדותה של הגב' י.ט. כי עו"ד י' רשאי היה לפעול בחשבון הבנק בדיוק כמו
2 הבעלים של החשבון וכי לא מן הנמנע כי משיכות הכספים מחשבון הבנק נמשכו על דעת
3 עו"ד י' בלבד – ראו עדותה בעמ' 26 שורה 7 ושורות 22-20 וכן בעמ' 27 שורות 2-1.

4
5 נוכח עדותה של הגב' י.ט, מתיישבת בעיני יותר הגרסה כי הכספים שהופקדו בבנק אגוד
6 נמשכו ללא נוכחותו של האב או הבן, וזאת חרף עדותו של עו"ד י' – עמ' 39 שורות 29-
7 30 ובעמ' 40 שורות 5-6 ועדותה של הגב' ש.מ, עובדת משרדו של עו"ד י' – בעמ' 46 שורות
8 18-21.

9 אולם, משוויתרה ב"כ האב על בקשתה להעיד את הטלרים שטיפלו במשיכות הכספים
10 בבנק איגוד – ראו דברי ב"כ האב בדיון מיום 26.02.20 בעמ' 72 שורה 2, אין ביכולתו של
11 בית המשפט להכריע בה ועניין זה יובא לחובתו של האב.

12
13 36. הגם שדעתי אינה נוחה מעדויות עורכי הדין ומתווך העסקה ובהינתן כי ברור שהאב לא קיבל
14 לידי את מלוא התמורה ששולמה עבור עסקת מכר הדירה, הרי שלא לי הוענק המנדט להכריע
15 בעניין זה, בייחוד ובעיקר לאור תוצאות ההליכים המשפטיים שניהל האב בעניין זה מול רשויות
16 החוק המוסמכות ובשעה שאלו אינם צד להליך.

17
18 לאחר ששקלתי את הדברים וחרף סימני שאלה הקשים שהתעוררו עם מסירת גרסתם של כל
19 הנוגעים בדבר עם עסקת המכר, לא הוצגה בפני כל ראיה הקושרת את הבן לתוצאה ולפיכך, לא
20 מצאתי כי האב הוכיח כי הבן הוא שנטל הכספים העודפים לכיסו ולכן דין עתירת האב בעניין
21 זה להידחות.

22
23 יובהר כי אין במסקנה זו כדי לבטל את התמיהות הרבות והשאלות הבלתי פתורות אשר נותרו
24 סביב עניין מכירת הדירה, אלא שאין מקומן של תהיות אלה להתברר במסגרת ההליכים שבפני.

25
26 37. כך גם תלונת האב למשטרה בגין עסקת המכר וכן העתירה שהגיש האב לבג"צ ביום 11.10.18,
27 על החלטת הפרקליטות שלא להמשיך ולחקור את תלונתו בחשד לביצוע עבירות של קבלת דבר
28 במרמה, זיוף והונאה, **נספח כ/1 לתצהיר עדות ראשית של הבן**, מלמדת על כי במסגרת ניהול
29 ההליך התחוויר גם לאב כי הונה ע"י גורמים נוספים, אלא שלא עלה בידו להוכיח מי הגורם
30 שנטל הכספים לידי.

31
32 לא זו אף, טענת האב עצמו בעתירה שהגיש לבג"צ על פיה מי שהפר את חובת בנאמנות כלפיו
33 היה עו"ד מ' דווקא, שומטת אף היא את הקרקע מתחת טענות אלה שהופנו תחילה כלפי הבן.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

כך גם תגובת הבן לעתירת האב לבג"צ, **נספח כ/2 לתצהיר עדות ראשית של הבן**, במסגרתה תומך הבן בבקשתו של האב למצות את הדין עם עורכי הדין והמתווך, מחזקת המסקנה כי לו ידו של הבן היתה במעל סביר שהיה יוצא להגנתם שמא ייחשפו מעשיו ולא מבקש לחקור תלונת האב באופן יסודי ומעמיק.

כך גם העובדה כי הראיות בעניין זה הובאו לבית המשפט לאחר חקירה מאומצת שערך הבן דווקא ולא האב.

בשולי הדברים אציין כי האב לא הוכיח לאן הועברו הכספים החסרים ואף לא הוכח כי אלו הועברו לחזקת הבן. אלו לא הועברו לחשבון הבנק של הבן ואף האב לא עמד על דרישתו בכתב התביעה לעיין בחשבונות הבנק של אשת הבן, הגם שהבן נתן הסכמתו לכך במעמד הדיון (עמוד 90 לפרוטוקול, שורות 16-17) ולמעשה, לא הוצגה כל ראיה ממשית לפיה נלקחו הכספים על ידי הבן והועברו לחזקתו.

מכל המקובץ לעיל, ומשלא עמד האב בנטל להוכיח כי הבן הוא שנטל יתרת הכספים ששולמה עבור עסקת המכר, גם דינה של עתירת האב לחיוב הבן בהשבת הסך של 159,000 ₪ להידחות וכך אני מורה.

השיק ע"ס 25,000 ₪

38. בעניין מחלוקת זו הקיימת בין הצדדים מצאתי כי עסקינן בטענת 'הודאה והדחה', שכן הבן מודה בכלל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה בעניין זה, קרי קבלת הסכום הנטען ע"י האב, אך מוסיף וטוען עובדה נוספת שיש בה, לשיטתו, כדי למנוע את החיוב הנובע מן ההודאה ולהפקיע את זכותו של האב לקבל את הסעד שביקש.

משכך, נטל השכנוע בדבר העובדה המדיחה לה הוא טוען, עובר לשכם הבן.

39. **האם הוכיח הבן כי הסך של 25,000 ₪ הוענק לו במתנה ע"י האב?**

א. הבן טוען כי השיק בגובה הסכום הנ"ל אשר הופקד בחשבון הבנק של הבן ניתן לו במתנה ע"י האב לרגל יום הולדתו ובעקבות השיפוץ שערך בביתו. טענה המוכחשת ע"י האב. בישיבת קדם משפט מיום 21.11.16 העיד הבן: **'אני כתבתי את השיק והוא חתם. הוא לא רואה' – עמ' 5 שורה 4.**

גם במהלך חקירתו הנגדית חזר הבן על גרסתו כי והוא זה אשר מילא את הסכום המופיע בשיק ובסך של 25,000 ₪ – ראו העמ' 61 שורות 17-18.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

ב. מכלל האמור לעיל, ומשעה שהן גרסת האב והן גרסת הבן היו אמינות עליו במידה שווה, תוכרע השאלה שבמחלוקת עפ"י נטל השכנוע. מאחר שהבן הודה בקבלת הסכום המופיע על גבי השיק, עבר אליו הנטל להוכיח כי הסכום ניתן לו במתנה. הבן לא תמך הגרסה שהציג בכל ראיה חיצונית וגרסתו היא הראיה היחידה בעניין זה. לפיכך ובהינתן כי גרסת הבן הוכחשה ע"י האב ולא חוזקה בראיות חיצוניות נוספות, מצאתי כי הבן לא עמד בנטל ההוכחה ולכן יש לפסוק לטובתו של האב.

40. אשר על כן, אני מורה לבן להשיב לאב את הסכום של 25,000 ₪, כשסכום זה נושא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת כתב התביעה הראשון למתן חשבונות ועד לפירעונו המלא של החוב. עתירת האב בסיכומיו להורות כי החיוב ישא הפרשי ריבית והצמדה ממועד הפקדתו בחשבון הבנק של הבן נדחית ובהינתן כי היא סותרת את עתירת האב שבסעיפים 73 ט. ו-84 לתביעה למתן חשבונות.

הסך של 4,130 ₪

41. גם ביחס לסכום זה מצאתי כי עסקינן בטענת 'הודאה והדחה', שכן הבן מודה בכלל העובדות המהותיות המהוות את עילת התביעה בעניין זה, קרי קבלת הסכום הנטען ע"י האב, אך מוסיף וטוען עובדה נוספת שיש בה, לשיטתו, כדי למנוע את החיוב הנובע מן ההודאה ולהפקיע את זכותו של האב לקבל את הסעד שביקש.

משכך, נטל השכנוע בדבר העובדה המדיחה לה הוא טוען, עובר אליו גם בעניין זה.

42. האם עמד הבן בנטל ההוכחה לטענתו זו?

א. בכתב ההגנה טען הבן כי הסכום הנ"ל הועבר לו מחשבון הבנק החדש ביום 18.07.12 עבור החזר תשלום רכישת טלוויזיה ואילו בדיון כאמור טען הבן כי הסך של 4,130 ₪ ניתן לאחותו כמתנה מהאב עבור טיול לחו"ל.

ב. בעדותו אישר האב כי העניק לבתו מתנה בגובה של 1,250 \$ לטובת מימון נסיעה לאוסטרליה בעת בה נולדה לה נכדה – עמ' 21 שורות 1-4, אם כי הכחיש כי המדובר בסכום השנוי במחלוקת בין הצדדים.

גם הבת ד' אישרה בעדותה קבלת הסכום של 1,250 \$ עבור הנסיעה לאוסטרליה – עמ' 29 שורה 16.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07 ב' נ' ב

ג. גם בעניין זה לא תמך הבן גרסתו בראיה חיצונית ולא הוכיח הקשר בין הסכום שהועבר לחשבון הבנק שלו לסכום שהוענק לבת ד' במתנה.
כך גם לא הביא הבן הסבר שיניח את הדעת מדוע לא בוצעה העברה הכספית ישירות מחשבון הבנק של האב לחשבון הבנק של הבת ד' ומדוע עלה הצורך בהעברתו באמצעות חשבון הבנק של הבן.

ד. מכלל האמור לעיל, ובהינתן כי הבן לא הוכיח כי הסכום שהופקד בחשבון הבנק שלו הוא זה אשר הוענק לבת ד' ומשעה שהן גרסת האב והן גרסת הבן היו אמינות עליו במידה שווה, תוכרע השאלה שבמחלוקת עפ"י נטל השכנוע, שכאמור לא הורם ע"י הבן ולכן יש לפסוק לטובתו של האב.

43. אשר על כן, אני מורה לבן להשיב לאב את הסכום של 4,130 ₪, כשסכום זה נושא הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת כתב התביעה הראשון מתן חשבונות ועד לפירעונו המלא של החוב.

עתירת האב בסיכומיו להורות כי החיוב ישא הפרשי ריבית והצמדה ממועד הפקדתו בחשבון הבנק של הבן נדחית ובהינתן כי היא סותרת את עתירת האב שבסעיפים 73 ט. ו-84 לתביעה למתן חשבונות.

44. טענת האב אשר הועלתה בסיכומיו, ביחס לביסוס עילת התביעה על עוולת הרשלנות, מהווה הרחבת חזית אסורה וניסיון לביצוע מקצה שיפורים, שכן טענה זו לא באה לידי ביטוי בכתב התביעה ולפיכך אין בכוונתי להידרש לטענה מאוחרת זו של האב.

בזהירות אעיר כי אפילו והתביעה למתן חשבונות היתה נבחנת ע"פ עילת הרשלנות, הרי שלא מן הנמנע שהייתי מוצאת לפטור את הבן מכל חיוב כספי, ביחס לכספים שנמשכו מחשבון הבנק החדש וביחס לעסקת המכר וזאת לאור התנהלות האב עצמו מכוח סעיפים 65 ו-68 לפקודת הנזיקין.

תביעת הבן לדמי טיפול ושירות

45. האם זכאי הבן לקבלת תשלום עבור השנים הרבות בהן טיפל באב והעניק לו שירותים שונים? זו השאלה העומדת להכרעה בפסק דין זה.

אקדמת מילין

'כבד את אביך ואת אימך למען ימך למען יאריכון על האדמה אשר ד' אלוך נותן לך' – שמות פרק כ' פסוק יב'.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

46. מצוות כיבוד אב שורשיה בחובה המוסרית, אנושית ודתית.
טעמה של המצווה הוא שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, שכן אביו ואימו הם שהביאו לעולם – קיצור משפטי השלום, מאת הרב יצחק א. סילבר שליט"א.

47. בעניין כיבוד אב ואם מציין הר שמעון רפאל הירש (גרמניה מאה ה-19, חורב, סעיף תפ"ז):
"אפילו יהיו ההורים פושעים וחוטאים, ומעולם לא נמצאו ראויים לאהבתך ולהכרת טובתך, מעולם לא דאגו לך, אף על פי כן תתייחס אליהם בדרך ארץ וביראת כבוד . . .".

מצוות כיבוד אב ואם בתורה מוטלת על הבנים בכל עת ובכל גיל, אף אחר שחדל הבן, אם משום גילו אם משום מעמדו להיות תחת אפוטרופסותם של הוריו והיא חלה גם לאחר פטירת ההורים.

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף ל"א עמ' ב' וכן ירושלמי פאה פרק א' דף ט"ו.

ראו גם: מאמרו של דר' ישראל צבי גילת, "כבד את אביך ואת אימך" – בין קודש לחול (פורסם במאגרים האלקטרוניים).

48. בעניין מצוות כיבוד הורים יפים דבריו של חברי, כב' השופט יחזקאל אליהו בתמ"ש (ת"א) 57739-11-17 א.ד. נ' עזבון המנוחה ע.ד. ז"ל (פורסם במאגרים האלקטרוניים):

"מעל לכל אלה מרחפת התפיסה כי ביחסי הורים וילדיהם ולהיפך קיימת חזקה של תמיכה/נתינה ומתנה. היחסים שבין הורה לבנו אינם אמורים להתאפיין בהתחשבות ובפנקסנות מדוקדקים. לא כל טיפול או תמיכה של בן בהוריו המזדקנים והחולים צריכים להיות מתוגמלים וברי השבה. בן/בת מחויבים בקיום המצווה לכבד את הוריהם בפרט לעת זקנתם בבחינת 'אל תשליכי לעת זקנה'".

49. לאחר שמצאתי כי הבן חב בחובת כיבוד אב מבחינתי מוסרית, דתית ואנושית, אעבור לבחינת עילתה של התביעה לדמי טיפול ושירות.

האם הוכיח הבן את עילת תביעתו?

50. בתביעתו עותר הבן לחייב את האב בתשלום עבור הטיפולים והשירותים שהעניק לאב משך שנים רבות.

בכתב התביעה לא פרט הבן על איזו הוראת חוק הוא מבסס את תביעתו ודי בכך היה כדי לדחות את התביעה, אם כי אינני עושה כן כבר כעת.

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

בסיכומיו טען הבן כי עילתו מבוססת על דיני היושר ועל חוק המתנה והגם שמדובר בהרחבת חזית אסורה, הרי שלא הוכח בפניי דבר הקניית המתנה.

51. האב מאשר כי פנה לבן בבקשה כי יעמוד לעזרתו בענייני דה-יומה' וכן בניהול חשבון הבנק, אם כי מוסיף וטוען כי סיוע הבן במהלך השנים, לא עלה על הסיוע שקיבל מכל אחד מיתר ילדיו. כך גם כופר האב בטענה כי סיוע כאמור מזכה את הבן בקבלת הכספים אותם תובע הבן.

האחות ד' העידה כי האב ביקש מכל אחד מילדיו לסייע לו כפי יכולתו וכי ממנה ביקש לרכוש עבורו אוכל מבושל, לבצע לו קניות, לדאוג טיפולים רפואיים ובדיקות – עמ' 27 שורות 28-30.

עוד העידה כי הן הבן והן אח נוסף, סייעו לאב בענייני תחזוקת הבית וכי הבן דאג להעביר את רכבו של האב במבחן הרישוי השנתי – עמ' 28 שורות 7 ו-11.

הבת מ' הצהירה כי הבן היה 'הבן הנאהב ביותר על אבי' – סעיף 24 לתצהיר.

גם הבת מ' העידה כי מי שעזר להוריה בביצוע תיקונים בביתם היה הבן – עמ' 40 שורה 6 וכי הבן היה לוקח את הרכב של האב לטיפולים במוסך, וכשנבצר ממנו לעשות זאת היה אחותה מטפלת בעניין – עמ' 40 שורה 10.

האחות מ' גם העידה כי עד לפרוץ המשבר ביחסי האב והבן, הבן הוא שהיה מבצע את רכישת המזון לאב – עמ' 40 שורה 12.

כשנשאלה מ' בחקירתה מדוע לקחה כסף מהאב עבור ניקיון ביתו בזמן שהבן מעניק לו שירותים בחינם, השיבה: 'הוא הציע לי' – עמ' 40 שורה 23.

52. לטענת האב לא נחתם בין הצדדים חוזה העסקה; כי לא היתה כל הסכמה בין השניים להעסקת הבן כמטפל בתשלום עבור האב וכי מעולם לא סוכם ביניהם כי הבן מסייע לו בעבור תשלום כלשהו.

לטענת האב המדובר בתביעה שנועדו להפחידו ולהוות תביעת נגד לתביעה למתן חשבונות ובהינתן כי איננה נשענת על כל ראיה דינה להימחק על הסף.

53. הבן מודה בכתב התביעה כי תביעתו נולדה על רקע טענות האב שהועלו כנגדו בתביעה למתן חשבונות ובהינתן האשמות האב כלפיו הוא עומד על קבלת מלוא התמורה המגיעה לו על כל

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

השירותים והטיפול היום יומי שהעניק לאב משך שנים ארוכות – ראו, בין היתר, סעיפים 39 ;
40 ו-46 לתביעה לדמי טיפול ושירות.

עוד טוען הבן כי שימש משך השנים כעוגן והמשענת של כל המשפחה, דאג וסייע להוריו בערוב
ימיהם, כמיטב יכולתו ו'כמצופה מבן/אח בכור חם ואוהב'. . ' – ראו סעיף 6 לתביעה לדמי
טיפול ושירות.

בסיכומי תומך הבן בגרסת האב על פיה סרב בעבר לקבל תמורה עבור הסיוע שהעניק לאב –
ראו סעיפים 31 ו-32 לסיכומי הבן ובדחותו את הצעת האב לקבלת תגמול כספי עבור העזרה
שהעניק לאב, יצר הבן מצג כלפי האב על פיו אין הוא חפץ בקבלת תגמול הן לעבר, הן להווה
ואין לעתיד.

כך גם העובדה כי הבן ידע כי אחיותיו מקבלות תגמול כספי עבור השירותים השונים שהעניקו
לאביהן (תשלום לבת מ' עבור עבודות ניקיון בבית האב ותשלום לב ד' עבור הוצאות הנסיעה
שהוציאה עבור האב), וחרף זאת לא עמד מלכתחילה על קבלת תגמול כספי עבור שירותיו,
מחזקת את גרסת האב כי הבן ויתר על כל טענה בעניין זה.

54. מכל המקובץ לעיל, מצאתי כי הבן טיפל באב מרצונו טוב והחופשי וללא כל התחייבות מצד
האב או רצון מצד הבן לקבל תשלום כספי עבור סיוע כאמור.
כך גם המצג שהציג הבן בפני האב על פיו הוא איננו מבקש כל תגמול כספי עבור הסיוע שמעניק
לאב, יש בו כדי לדחות את התביעה לתשלום דמי טיפול ושירות, כמו גם את טענת המתנה
שהועלתה ע"י הבן.

55. מבלי לקבוע מסמרות בעניין, הרי שעל חבות הבן לדאוג להוריו ניתן ללמוד גם מהוראות
סעיפים 4 ו-5 לחוק **לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות)**, **התשי"ט-1959**, וכך גם הזכות לחזרה
במזונות וכאמור בסעיף 16 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות) וזאת הגם שהבן לא נתן לאב
'מזונות' במובן הצר של המילה. אם כי בעניינו, לא ניתן כל פסק-דין המחייב את הבן 'לזון' את
האב ולכן אפילו ותביעת הבן היתה מוגשת מכוח חוק המזונות, לא היה בה כדי לסייע לבן
בהוכחת תביעתו.

56. מכל המקובץ לעיל, בהינתן הודאת הבן עצמו כי תביעה זו נולדה לא מכוח הסכמות אליהן הגיעו
הצדדים אלא כתביעת נגד לתביעת האב ולאחר שחש נפגע ממנה וכי **חשב מלכתחילה שלא
לעמוד על זכותו הלגיטימית** (סעיף 46.א. לתביעה לדמי טיפול ושירות), וכי כל שעשה עבור
האב נעשה על ידו **'לשם שמיים בלבד' . . . כבן בכור המכבד את אביו ולא מעבר לכך'** (סעיף 39
לתצהיר עדות ראשית של הבן) וכן טענת האב והסכמת הבן כי הצעות האב בעבר לתגמול את

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' ב

הבן עבור השירותים השונים שהעניק לו (עדות האב בעמ' 16 שורה 12 וסעיפים 31 ו-32 לסיכומי הבן) מצאתי לדחות את תביעת הבן לדמי טיפול ושירות.

אחרית דבר,

57. ביחס לשתי התביעות שהובאו בפני במסגרת פסק דין זה, מצאתי להעיר מספר הערות. לאורך כל מלאכת כתיבת פסק-הדין וההגעה לכל אחת ממסקנותיו עמדו לנגד בית המשפט גם שיקולים של מדיניות ויעילות משפטית ושאלת "המדרון החלקלק". בעניין זה נתתי דעתי, לטענת הבן, לפיה קבלת תביעת האב תהווה תמריץ שלילי לילדים שלא לדאוג להוריהם בערוב בימיהם ולא לטפל בעניינם, וכן לנהל פנקס ובו תתויק כל קבלה עבור כל רכישה ושירות שהעניק הבן עבור הוריו. מנגד, נתתי דעתי לכך שחיוב ההורה לוודא עם ילדיו כי לא ידרשו בעתיד כל תמורה בעבור הטיפול בהם, עלול להציף בתי משפט בתביעות מסוג זה.

על אף האמור לעיל, הרי ששיקולים מהסוג הנ"ל לא סימאו את עיני בית המשפט ולא היה בהם כדי לחרוץ מסקנות פסק-הדין, שכן נחה דעתי כי יחסי הצדדים והטיפול שהעניק הבן לאב, אפילו ולכאורה לא הוביל לעיתים לתוצאה המיטבית ביותר עבור האב, אינם מסוג המקרים החריגים או הקיצוניים שיצדיקו היעדרות לתביעת הבן או היעדרות למלוא הסעדים להם עתר האב.

לאחר בחינה מעמיקה של החומר הראיתי שהונח בפני הגעתי לכלל מסקנה כי אין המקרה של המשפחה שבפני הוא מסוג המקרים החריגים בהם על בית המשפט לפלוש למרחב המשפחתי, שכן התערבות שכזו רב בה הנזק על התועלת ויהא בה כדי לפגוע בהתפתחותו הטבעית של הקשר המשפחתי. בית המשפט אינו חפץ ליצור חשש אצל ילדים לסייע להורים ומנגד ליצור חשש אצל הורים לפנות לקבלת סיוע מילדיהם.

מצאתי כי המקרה שבפני הוא מסוג המקרים בהם על בית המשפט לתחום גבולות ברורים, מעבר אליהם לא תדרוך כף רגלו.

בעניין זה יפים דברי כב' השופט ת' אור בע"א 2034/98 אמין נ' אמין (פורסם במאגרים האלקטרוניים):

"אכן, אין ספק כי מערכת היחסים בין הורים לילדים היא פעמים רבות מערכת טעונה ומורכבת. אין היא מחוסנת מפני תסכולים, אכזבות ומפחי נפש, הדדיים או חד-צדדיים, העלולים להצמיח ברבות הימים את התחושה כי צד אחד לא מילא אחר חובתו ברמת המסירות

בית משפט לענייני משפחה באשדוד

תמ"ש 28007-07-16 ב' נ' ב

תמ"ש 26922-07-17 ב' נ' ב

הראויה. על כן, ראוי להדגיש, שעל בית-המשפט לנקוט משנה זהירות בטפלו בסוגיות אלו ועליו להימנע מלחדור שלא לצורך אל רקמת יחסים עדינה זו".

58. בנימה אישית ובטרם ייחתם פסק-הדין, אין לי אלא להביע תקווה כי חרף המטענים הרגשיים אותם סוחב כל צד על גבו, יצליחו הצדדים בפרט והמשפחה כולה בכלל, למצוא את התיב להתגבר על האכזבות שכל אחד מהם חש כלפי משנהו ולמצוא את הדרך זה את ליבו של זה.

59. אשר על כן התביעה למתן חשבונות מתקבלת בחלקה וכמפורט לעיל בסעיפים 40 ו-43 לפסק-הדין והסכומים ישולמו תוך 30 יום מהיום.

תביעת הבן לדמי טיפול ושירות – נדחית.

60. לאור תוצאות פסק הדין והנימוקים אשר נמנו עם החלטתי ביחס לחיובים בהם מצאתי לחייב את הבן אשר נקבעו, לא כי בית המשפט סבר כי נפל פגם בהתנהלות הבן, אלא לנוכח העברת נטל השכנוע ובהינתן הציפייה כי הצדדים יישבו ביניהם את ההדורים ויצלחו את המשבר שפקד את יחסייהם, אינני עושה צו להוצאות וכל אחד מהצדדים יישא בהוצאותיו.

61. פסק-הדין מסיים את בירורן של התביעות בתמ"ש 28007-07-16 ובתמ"ש 26822-07-17.

המזכירות תשלח עותק מפסק-הדין לצדדים; תסרוק את פסק-הדין בשני ההליכים שבכותרת ותסגור את שני ההליכים.

מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, ב' אדר תשפ"א, 14 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.

עפרה גיא, שופטת